

ILAVSKÝ MESAČNÍK

11-12

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava Ročník XXV. 4. december 2019 Cena: 0,20 €

*Nech sa všetka starosť zruší,
nech zavládne pokoj v duši.
Čo bolelo, nech sa zhojí, čo
tešilo, nech sa zdvojí.
Lásku, šťastie, žiadne hádky,
pohodu a krásne sviatky.*

*Primátor mesta, Ing. Viktor Wiedermann, praje všetkým
obyvateľom nášho mestečka príjemné, ničím nerušené
vianočné sviatky a celý rok 2020 naplnený zdravím,
pokojom a osobnými i pracovnými úspechmi.*

Z obsahu:

- Na slovíčko s primátorom ● Z mestského zastupiteľstva vyberáme...
- Voľby do Národnej rady SR 2020 ● More nevypiješ, hviezdy neporátaš....
- Od literatúry k vede ● Sto rokov knižnice ● Spoločenská rubrika ● Športové aktuality
- Podujatia v Ilave - pozývame ●

Na slovíčko s primátorom

„Čo je pre Vás prioritou posledného mesiaca v roku?“

Hlavnou prioritou týchto dní je najdôležitejší dokument mesta, ktorým je rozpočet. Rozpočet mesta na rok 2020 bol spracovaný a zverejnený vo vývesných skrinkách v meste a dňa 10. decembra bude prerokovaný a predložený na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Ďalšími dôležitými dokumentmi, s ktorými vás nižšie oboznámia jednotliví vedúci oddelení sú dokumenty týkajúce sa zvýšenia poplatkov za komunálny odpad a zvýšenie daní. Je to nepopulárny krok, ku ktorému sme však museli pristúpiť nielen v Ilave, ale museli tieto opatrenia prijať takmer všetky obce a mestá na Slovensku.

-VB-

Z mestského zastupiteľstva vyberáme

Vážení spoluobčania, finančno-majetkové oddelenie (FMO) finišuje na príprave návrhu rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2020, 2021 a 2022. Návrhy rozpočtov budú predložené na rokovanie mestského zastupiteľstva 10.12.2019.

Návrh rozpočtu je spracovaný v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie vydananej MF SR, ktorá je pre obce záväzná. Podľa §10 zákona č.583/2004 Z. z. sú obce povinné zostaviť rozpočet vnútorne členený na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie.

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu použije účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ nevyčerpaných v minulých rokoch.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak tento schodok možno vykryť zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Uvedené ustanovenie zákona bolo pri zostavovaní rozpočtu dodržané. Obec pri výkone samosprávy zostavuje a schvaľuje rozpočet, ktorý je základom jej finančného hospodárenia. Podkladom pre spracovanie súhrnného návrhu rozpočtu je návrh rozpočtu mesta a návrhy rozpočtov organizácií (RO) v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a to Základná škola Ilava, Školský klub detí, Školská jedáleň ZŠ Ilava, Centrum voľného času a Základná umelecká škola. Obec je povinná zverejniť rozpočet pred jeho schválením najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli vyjadriť obyvatelia obce.

FMO zapracovalo do návrhu rozpočtu na rok 2020 všetky požiadavky oddelení mesta, rozpočtových organizácií (RO) mesta, požiadavky mestských výborov a žiadosti občianskych združení o dotácie. Ku dňu 31.10.2019 boli výdavky oproti príjmom väčšie o 2 527 000 €.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2020 /EUR/

Príjem	5 061 358,00
Výdaj	7 588 358,00
Rozdiel	- 2 527 000,00

Spracované ku dňu 31.10.2019

Porovnanie schváleného rozpočtu mesta v roku 2019 a návrhu rozpočtu na rok 2020 /EUR/

	Schválený 2019	Návrh 2020	Nárast voči 2019
Príjem	6 086 574,00	5 061 358,00	- 965 577,00
Výdaj	6 086 574,00	7 588 358,00	1 561 423,00
Rozdiel	0,00	- 2 527 000,00	-2 527 000,00

V roku 2020 očakávame plnenie príjmov vo výške 5 061 358 €, čo je oproti roku 2019 menej o 965 577,00 €, naopak vý-

davky vo výške 7 588 358,00 € sú oproti roku 2019 vyššie o 1 561 423,00 €. Celkový schodok medzi príjmami a výdavkami je - 2 527 000,00 €.

RO sú financované z rozpočtu mesta – z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. Ich financovanie nastavuje štát podľa počtu detí zapísaných k 15. septembru školského roka. V nasledujúcej tabuľke na porovnanie uvádzame, koľko finančných prostriedkov príde na RO do rozpočtu mesta zo štátu, koľko finančných príspevkov žiadajú RO z rozpočtu mesta a koľko mesto musí dofinancovať RO.

Príjem od štátu v tabuľke je prepočítaný na reálny počet detí navštevujúcich danú organizáciu.

Rok 2020	Príde od štátu	Požadovaný rozpočet	Mesto dopláca
Školská jedáleň ZŠ /ŠJ ZŠ	79 648 €	112 460 €	32 812 €
Školský klub detí /ŠKD ZŠ	72 251 €	105 151 €	32 900 €
Základná umelecká škola /ZUŠ	237 310 €	325 529 €	88 219 €
Centrum voľného času /CVČ	29 225 €	38 964 €	9 739 €
Materská škola a ŠJ /MŠ ŠJ	407 014 €	610 528 €	203 514 €
Spolu	825 448 €	1 192 632 €	367 184 €

V tabuľke vyššie môžeme vidieť, že na chod RO príde do rozpočtu mesta 825 448 €, napriek tomu RO žiadajú na krytie svojich výdavkov 1 192 632 €, čo je viac o 367 184 €. Pre porovnanie uvádzame, že medzročný nárast výnosu dane z príjmov FO (DPFO) sa pohybuje v rozpätí cca 250 000 €. V roku 2020 na základe predikcie očakávame navýšenie výnosu DPFO oproti očakávanej skutočnosti roku 2019 len o cca 2 000 €. Nakoľko požiadavky do rozpočtu boli vyššie o 2 527 000,00 € oproti príjmom, museli sme pristúpiť k prehodnoteniu výdavkovej časti rozpočtu mesta a RO pracovali na úpravách svojich rozpočtov. Úpravami znížili výdavky v svojich rozpočtoch o 220 189 €.

Výsledok úprav uvádzame nižšie v tabuľke:

Rok 2020	Príde od štátu	Návrh rozpočtu	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	79 648 €	81 212 €	1 564 €
ŠKD ZŠ	72 251 €	79 648 €	7 397 €
ZUŠ	237 310 €	301 821 €	64 511 €
CVČ	29 225 €	29 226 €	1 €
MŠ a ŠJ	407 014 €	480 536 €	73 522 €
Spolu	825 448 €	972 443 €	146 995 €

Základnej škole sa podarilo upraviť rozpočty školskej jedálne, školského klubu detí a CVČ na minimum. ZUŠ nebola v úpravách taká úspešná, výdavkový rozpočet 325 529 € dokázala znížiť len na 301 821 €. Na ZUŠ príde vo výnose DPFO 237 310 €, ale od zriaďovateľa požaduje 301 821 €, čo je už po úpravách o 64 511 € viac.

Návrh rozpočtu ZUŠ uvádzame v tabuľke:

Návrh výdavkového rozpočtu 2020	Základná umelecká škola
Príjem zo štátu	237 310
Výdaj:	
Mzdy / hrubé mzdy/	229 038
Odvody	85 741
Stravné lístky	7 300
Tvorba SF	2 950
Nemocenské dávky	500
Výdaj spolu:	325 529 €
Úpravy rozpočtu	- 23 708 €
Nový návrh výdavkového rozpočtu	301 821 €

Tak ako vidíme v tabuľke, ZUŠ z finančných prostriedkov zo štátu vo výške 237 310 €, ktoré sú určené na mzdy a pre-

vádzku, má rozpočtované len na hrubé mzdy 229 038 €, čo je 96,5 % podiel z príjmov zo štátu, pričom odvody zamestnávateľa 85 741 € a ostatné výdavky 10 750 € nemá kryté žiadnymi príjmami. Takto nastavený návrh rozpočtu nedáva vedeniu ZUŠ inú možnosť, ako pri znižovaní výdavkov siahnuť na mzdy. ZUŠ upravila výdavkový rozpočet z 325 529 € na 301 821 €, tak ako je uvedené v tabuľke vyššie. Rozpočtové organizácie, okrem príjmov z výnosu DPFO (vyššie uvedené sumy), majú aj vlastné príjmy z poplatkov od rodičov, ktoré im mesto napriek tomu, že ich môže nechať vo svojom rozpočte, v plnej výške vracia naspäť na účet, aby ich mohli použiť na svoje bežné výdavky. V prípade ZUŠ k upravenému rozpočtu 301 821 € treba pripočítať ešte sumu 22 395 €, t. j. na krytie výdavkov v roku 2020 má ZUŠ celkom 324 216 €.

Vývoj financovania z výnosu DPFO uvádzame v nasledujúcich tabuľkách po jednotlivých rokoch.

Rok 2016	Príde od štátu	Schválený rozpočet	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	59 893 €	55 248 €	-4 645 €
ŠKD ZŠ	12 400 €	46 300 €	33 900 €
ZUŠ	185 737 €	204 910 €	19 173 €
CVČ	26 278 €	41 288 €	15 010 €
MŠ a ŠJ	295 029 €	347 419 €	52 390 €
Spolu	579 337 €	695 165 €	115 828 €

Rok 2017	Príde od štátu	Schválený rozpočet	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	66 357 €	70 991 €	4 634 €
ŠKD ZŠ	14 303 €	56 864 €	42 561 €
ZUŠ	221 555 €	239 240 €	17 685 €
CVČ	18 187 €	54 601 €	36 414 €
MŠ a ŠJ	341 233 €	457 709 €	116 476 €
Spolu	661 636 €	879 405 €	217 769 €

Rok 2018	Príde od štátu	Schválený rozpočet	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	73 629 €	72 346 €	-1 283 €
ŠKD ZŠ	54 035 €	55 404 €	1 369 €
ZUŠ	213 918 €	266 491 €	52 573 €
CVČ	23 794 €	50 585 €	26 791 €
MŠ a ŠJ	360 747 €	522 331 €	161 584 €
Spolu	726 124 €	967 157 €	241 033 €

V roku 2018 došlo k zmene spôsobu výpočtu financií na ŠKD ZŠ

Rok 2019	Príde od štátu	Schválený rozpočet	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	77 987 €	81 267 €	3 280 €
ŠKD ZŠ	63 583 €	48 751 €	-14 832 €
ZUŠ	229 714 €	275 645 €	45 931 €
CVČ	22 901 €	23 890 €	989 €
MŠ a ŠJ	412 191 €	500 864 €	88 673 €
Spolu	806 377 €	930 417 €	124 040 €

Rok 2020	Príde od štátu	Návrh rozpočtu	Mesto dopláca
ŠJ ZŠ	79 648 €	81 212 €	1 564 €
ŠKD ZŠ	72 251 €	79 648 €	7 397 €
ZUŠ	237 310 €	301 821 €	64 511 €
CVČ	29 225 €	29 226 €	1 €
MŠ a ŠJ	407 014 €	480 536 €	73 522 €
Spolu	825 448 €	972 443 €	146 995 €

Príjem od štátu je v tabuľkách prepočítaný na reálny počet

detí navštevujúcich danú organizáciu.

Tabuľky sú spracované podľa jednotlivých rokov, uvádzame v nich údaje o tom, koľko financií prišlo na jednotlivé RO vo výnose DPFO, aký bol schválený rozpočet a v akej výške mesto dofinancovalo rozpočty RO.

Výnos DPFO je jedna z najvyšších príjmových položiek rozpočtu, jeho použitie na financovanie originálnych kompetencií je určené zákonom, ktorý presne definuje rozdelenie výnosu v samosprávach.

NARIADENIE VLÁDY 668/2001 Slovenskej republiky z 1. decembra 2004 o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Vláda Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) nariaďuje:

§ 2 (1) Výnos dane podľa § 2 zákona sa rozdelí obciam takto:

a) 23 % podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho

kalendárneho roka, z toho 57 % prepočítaný koeficientom nadmorskej výšky obce uvedeným v prílohe č. 1,

b) 32 % podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho

kalendárneho roka prepočítaného koeficientom v závislosti od zaradenia obce do veľkostnej kategórie;

c) 40 % podľa počtu žiakov (detí, poslucháčov) škôl a školských zariadení zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu¹⁾ a prepočítaného príslušným koeficientom uvedeným v prílohe č. 3,

d) 5 % podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovърšili vek šestdesiatdva rokov, s trvalým pobytom na území obce.

K 1. januáru.

Vážení spoluobčania, vlastníci nehnuteľností, správcovia a nájomcovia nehnuteľností - pôvodcovia odpadov!

Mestským zastupiteľstvom v Ilave bolo dňa 19. 11. 2019 prijaté všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2019 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Ilava. Prípravu tejto normy zabezpečovalo oddelenie technických služieb mesta (ďalej len „TSM“) v spolupráci s finančno-majetkovým oddelením a právnym oddelením mesta. Predkladateľom návrhu tohto VZN bolo oddelenie technických služieb mesta.

Tento príspevok má v prvom rade obsahovať oboznámenie vás s novoprijatou normou mesta, dôvodoch jej tvorby a prijatia ako aj jej dopadov na systém nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, (ďalej len „KO a DSO“) ako aj na náš každodenný život.

S nástupom do funkcie vedúceho oddelenia technických služieb nás čakalo a čaká ešte veľa výziev a mnohokrát v hraničných termínoch. Jednou z výziev v hraničnom termíne bola aj príprava nového VZN o nakladaní s KO a DSO a o miestnom poplatku za KO a DSO na území mesta Ilava. Prvý pocit pri oboznámení sa s novými návrhmi v systéme nakladania s KO a DSO bol pozitívny, nakoľko predkladané návrhy boli cieľené k efektívnejšiemu systému nakladania s KO a DSO ako aj cieľené na konkrétne povinnosti pôvodcov odpadov (teda nás všetkých žijúcich v našom meste), nadšenie však skoro pominulo informáciou o sume, ktorou mesto Ilava doplácalo na v súčasnosti na-

stavený systém nakladania s KO a DSO na území mesta v roku 2018. Suma, ktorú mesto doplácalo je vo výške 42 356,76 eur, pričom celkové náklady na nakladanie s KO a DSO boli vo výške 330 925,55 eur, výška dlhu vzhľadom na celkové náklady teda predstavuje 12,80 %. Obdobné čísla z aktuálnych údajov predpokladáme aj pre rok 2019. Za obdobie dvoch rokov je to teda strata, ktorá predstavuje cca 50% sumy za ktorú je nevyhnutné obstaráť nové komunálne vozidlo na zvoz odpadov. Rýchlo som pochopil hlavnú príčinu zmeny VZN a tou je vyrovnaný rozpočet pre systém nakladania s KO a DSO.

Druhá časť schváleného VZN. č. 9/2019 upravuje výšku poplatkov za KO a DSO a teda hlavnú časť príjmu pre financovanie nakladania s KO a DSO. Pri stanovení výšky poplatku za KO a DSO sa vychádzalo z už spomínanej tvorby dlhu ako aj údajov poplatkov okolitých obcí a miest ako aj iných miest v rámci SR, nakoľko ako asi všetci v médiách postrehli, že zvyšovaniu poplatkov za KO a DSO sa nevyhne žiadna obec, ak chce uchovať udržateľný systém nakladania s KO a DSO. Po dôkladnom uvážení a predpokladaných prepočtoch sme boli nútení stanoviť výšku poplatku za KO a DSO so súčasných 24,09 eur na sumu 32,85 eur pre osobu/rok. Spolu s touto sadzbou sa primerane zvýšila ja sadzba pre NsP Ilava a sadzba za DSO. Zníženie a odpustenie poplatkov ostáva bezo zmien.

I keď táto nepopulárna zmena sa dotkne nás všetkých a každý z nás by rád platil čo najmenej, je potrebné sa správať zodpovedne k verejným financiám a je nepripustné a ekonomicky nezodpovedné, ak by sme ponechali súčasnú výšku sadzby poplatku. Z dôvodu legislatívnych zmien však touto cestou apelujeme na všetkých obyvateľov nášho mesta, vlastníkov nehnuteľností, správcov a nájomcov nehnuteľností - pôvodcov odpadov, aby sa napriek zvýšeniu poplatkov za KO a DSO správali pri nakladaní s KO a DSO zodpovedne. Zodpovednosť vo vzťahu k nakladaniu s KO a DSO spočíva hlavne vo zvýšení miery triedenia zmesového komunálneho odpadu, resp. predchádzaniu jeho tvorby. V súčasnosti my všetci vytriedime na území nášho mesta cca 30,19% triedených zložiek zo zmesového komunálneho odpadu. Od výšky triedenia sa odvíja aj výška poplatkov za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládkach. V súčasnosti platíme za 1 tonu zmesového komunálneho odpadu na skládke cca 55eur/tonu + náklady na mzdy a dopravu. Ak do roku 2021 nevykážeme min. 50% vytriedenosť zmesových komunálnych odpadov je viac ako isté, že koncom roka 2021 budeme čeliť opätovnému nemalému zvyšovaniu sadzieb za KO a DSO. V prípade, že nezvýšime mieru triedenia predpokladáme poplatok za 1 tonu zmesového komunálneho odpadu na skládke vo výške cca 80eur/tona + náklady na mzdy a dopravu.

Prvá časť schváleného VZN. č. 9/2019 upravuje systém nakladania s odpadmi na území mesta Ilava. V systéme nakladania s odpadmi z dôvodu efektívnosti a adresnosti pôvodcov odpadov nastali nasledovné zásadné zmeny:

Z dôvodu efektívnosti a neadresnosti pôvodcu odpadov sa zber zmesového komunálneho odpadu prostredníctvom veľkokapacitných kontajnerov nahrádza systémom zberu prostredníctvom zberných nádob (tam, kde je prístup s komunálnym vozidlom, t.j. Ilavčanská dolina popri hlavnej ceste) alebo prostredníctvom určených vriec. Určené vrecia sú iba pre poplatníkov, ktorí nemajú trvalý pobyt v meste Ilava alebo sú poskytované ako nadštandard pre poplatníkov s trvalým pobytom, ktorí si z priestorových dôvod nemôžu zakúpiť zbernú nádobu.

Určené vrecia je možné odovzdať iba na zberný dvor!!!!!! Ich vhadzovanie do smetných nádob po meste je zakázané!!!!

Súčasná stojiská veľkokapacitných kontajnerov budú zabezpečené monitorovacím systémom a pravidelne kontrolované.

Každý pôvodca odpadov musí mať a užívať zbernú nádobu na zmesový komunálny odpad určenú v schválenom VZN

a tá musí byť umiestnená prednostne na vlastnom pozemku alebo na určenom stojisku a zabezpečená proti odcudzeniu, poškodeniu a nežiadúcim únikom odpadov a označená určeným systémom. Na verejnom priestranstve ju možno umiestniť iba v čase zberu alebo po dohode s mestom!!!! (napr. centrum mesta).

Na území mesta Ilava a jeho mestských častí je možné používať iba nádoby určené v schválenom VZN. Iné druhy nádob je možné používať iba po dohode pre individuálny systém zberu zmesového komunálneho odpadu.

Individuálny systém zberu zmesového komunálneho odpadu je taký systém zberu zmesového komunálneho odpadu, ktorý nie je uvedený v Čl. 6 a 7 schváleného VZN. Individuálny systém zberu zmesového komunálneho odpadu musí byť dohodnutý s oddelením technických služieb mesta Ilava písomnou formou na určitý čas, najviac však na 1 rok.

Stojisko musí spĺňať stanovené požiadavky. Za vybudovanie, stav a poriadok okolo stojiska zodpovedá vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti, na ktorých vzniká zmesový komunálny odpad.

Mení sa frekvencia vývozu 110 l nádob pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov z 1 x za týždeň na 1x za 14 dní.

Odvoz zmesového komunálneho odpadu sa uskutočňuje iba z označených nádob.

Zber objemného odpadu sa vykonáva každý 1. pondelok v mesiaci v Ilave a v Klobušiciach prostredníctvom mobilného zberu. Systém jarného a jesenného zberu objemných odpadov prostredníctvom veľkokapacitných kontajnerov sa z dôvodu vhadzovania iných druhov odpadov (najmä stavebných, elektropodpadov a pod.) a z dôvodu anonymity pôvodcu odpadov ruší. Systém zberu objemných odpadov prostredníctvom veľkokapacitných kontajnerov na jar a na jeseň zostáva iba pre miestnu časť Ilavka.

Vykládanie objemných odpadov a iných druhov komunálnych odpadov mimo určený termín, t. j. kalendár zberu je hrubým porušením schváleného VZN. Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady (ďalej len „BRKO“) sa zavádza kampaňový sezónny zber, t. j. v jarných a jesenných mesiacoch jeden/dva dni v mesiaci (bližšie info o termínoch zberu nájdete v kalendári zberu, ktorý bude doručený do každej domácnosti). BRKO sa nebude zbierať pred rodinných domov mimo stanovený termín. BRKO sa prednostne zhodnocujú na vlastnom pozemku prostredníctvom kompostéra!!!! Pri nadbytku je možnosť odovzdať BRKO na zberný dvor. BRKO sa bude zbierať na požiadanie iba z verejných priestranstiev, ktoré sú vo vlastníctve mesta a občania si verejné priestranstvo zveľadia. O predmetnej skutočnosti musí byť však oddelenie TSM vopred informované. Poukazujeme na to, že i keď je BRKO z verejných priestranstiev mesta, mesto nie je jeho pôvodcom!!!!!! A pôvodcu je možné následne riešiť za porušenie tohto VZN ako aj nelegálne uloženie odpadov.

Vykládanie drobných stavebných odpadov je nezákonným uložením odpadov a hrubým porušením tohto VZN!!!!!! Drobný stavebný odpad je možné doviesť a odovzdať iba na zberný dvor alebo odovzdať osobe oprávnenej na nakladanie s drobným stavebným odpadom.

Pri nebezpečných odpadoch je stanovený limit na najviac 5kg na 1 poplatníka!!!! Platí pre mobilný zber ako aj na odovzdanie na zbernom dvore.

Mesto Ilava nevykonáva zber odpadových pneumatík!!!! Ani prostredníctvom mobilného zberu, ani na zbernom dvore. Podľa platnej legislatívy je každý distribútor pneumatík povinný zabezpečiť spätný zber odpadových pneumatík bez ohľadu na výrobnú značku, spôsob a dátum uvedenia pneumatík na trh.

Doposiaľ sme písali o právach a povinnostiach zo strany občanov, ktoré určuje schválené VZN. Mesto Ilava. Oddelenie TSM Ilava pre občanov pripravuje do roku 2020 aj niekoľko na-

sledovných noviniek:

Od 02. 01. 2020 sa upraví otváracia doba zberného dvora a to každý deň od 07:00 h do 16:00 v sobotu od 08:00 do 12:30.

V kalendári zberu plánujeme posilniť zber plastov spred bytových domov na 3x za mesiac.

Pripravujeme cenník za nadštandardné služby pre občanov mesta (orezy stromov, výrubu, vývozy odpadov mimo určený termín a pod.)

V priebehu roka 2020 začať s implementáciou evidenčného systému zberu zmesového komunálneho odpadu ako aj jeho vytriedených zložiek

Nové vozidlo na zber komunálnych odpadov plánujeme obstaráť spolu s váziacim systémom.

Celý systém nakladania s odpadmi v meste je cielený k tomu, aby bol jednoznačne identifikovaný pôvodca odpadov a množstvo odpadov, ktoré vyprodukuje a vytriedi. Toto je však možné iba pri zavedení evidenčného systému a následného merania množstva vyprodukovaných a vytriedených odpadov. Po zavedení nového evidenčného systému je cieľom mesta následne zaviesť množstvový zber zmesového komunálneho odpadu s prihliadnutím na množstvo vytriedených druhov komunálnych odpadov tak, aby každý pôvodca odpadov platil za to, čo vyprodukuje a vytriedi.

Mgr. Stanislav Rendek - vedúci oddelenia TSM Ilava

- za stavby na ostatné podnikanie z 2,50 € na 3,00 €
- zvýšiť sadzbu dane z bytov z 0,20 € na 0,26 €.
- zvýšiť sadzbu dane za nebytové priestory z 0,38 € na 3 € / nebytové priestory na podnikanie /
- zvýšiť sadzbu dane za chaty z 0,796 € na 0,955 €
- za garáže z 0,663 € na 0,795 €
- ostatné stavby z 1,00 € na 1,20 €
- zvýšiť sadzby pozemkov o 20%

-VB-

ENERGETICKÝ AUDIT TEPELNÉHO HOSPODÁRSTVA MESTA ILAVA-ako ďalej v tepelnom hospodárstve mesta ILAVA

Na základe realizovaného výberového konania mesta Ilava na vykonanie energetického auditu (v ďalšom len „EA“) v 07-08/2019, bol v období od 09-10/2019 vykonaný EA tepelného hospodárstva vo vlastníctve mesta ILAVA (v ďalšom len „TEHO“). Tento majetok má v súčasnosti v prenájme spoločnosť ILFES, s.r.o. na základe Nájomnej zmluvy č. NZ12/190/2008 medzi Prenajímateľom - Mestom Ilava a Nájomcom - spoločnosťou ILFES, s.r.o. uzavretou 16.12.2008 (v ďalšom „NjZ“), v súlade s neskoršími dodatkami k tejto zmluve na dobu určitú do 30.06.2020 v súlade s Uznesením č.7/2008 zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva Ilava (v ďalšom len „MZ“) z 9.12.2008. V zmysle uvedeného bolo Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (v ďalšom len „URSO“) spoločnosti ILFES, s.r.o. vydané Povolenie v Rozhodnutí č. 2006T 0204 - 6.zmena - vymedzené územie na podnikanie v regulovanej činnosti Výroba a dodávka tepla z blokovej kotolne (v ďalšom len „BK“) - Centrálné zásobovanie teplom (v ďalšom len „CZT“) -SNP Kukučínova 801/2, Ilava, BK Ľ. Štúr, Štúrova 753/68 v Ilave, Domová kotolňa (v ďalšom len „DK“) OÚ Mierové námestie 81/18 a DK -PZ, Pivovarská 800 v Ilave.

Cieľom prenájmu TEHO zo strany mesta bola stabilná bezporuchová prevádzka tepelného hospodárstva v zmysle platnej legislatívy a k spokojnosti odberateľov a konečných odberateľov, ako aj stabilizácia celkových nákladov v tepelnom hospodárstve, čo znamená teda prakticky najvýznamnejšiu a hlavnú úlohu pre vykonávaný audit.

Účelom resp. cieľom auditu, okrem už uvedeného hlavného cieľa úlohy, bolo aj zhodnotenie výsledkov činnosti spoločnosti ILFES, s.r.o. z hľadiska dodržania podmienok NjZ voči Mestu, platnej legislatívy a určenie následného postupu v správe, prevádzkovaní a starostlivosti o TEHO v majetku Mesta po ukončení NjZ so spoločnosťou ILFES, s.r.o. Vykonaný EA preukázal, že výrobca a dodávateľ splnil v rozhodujúcej miere za obdobie nájmu to, k čomu sa zmluvne zaviazal, resp. k čomu ho zaväzovala platná legislatíva SR a EU a bol rozhodne prínosom vo výkone správy cudzieho majetku. Pri výkone analýzy, okrem uvedených pozitív a prínosov sa zistili niektoré negatíva, ktoré bolo potrebné uviesť, uvedomiť si ich a ich elimináciu považovať za potenciál zvýšenia energetických, environmentálnych a ekonomických efektov a zvýšenia výhodnosti pre všetkých zúčastnených.

Z hľadiska majiteľa energetického hospodárstva mesta EA odporučil, čo najskôr prijať i strategické rozhodnutie, ako ďalej postupovať v TEHO mesta ILAVA a navrhol organizačné opatrenia pre mesto a predovšetkým investičné opatrenia (opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti predovšetkým na PK SNP vo výške 0,092 mil., ďalej, ukončenie výmeny rozvodov s predpokladaným nákladom v rozsahu 0,8 mil. € a realizovať

Úprava daní v roku 2020

Mesto Ilava pristúpilo k úprave daní z nehnuteľností na rok 2020. Jedným z dôvodov je výpadok z výberu daní z príjmov fyzických osôb. Národná rada SR schválila návrh poslancov NR SR, ktorým sa zvyšuje nezdaniteľná časť základu dane. Ide o novelu zákona o dani z príjmov, ktorou sa na jednej strane zvýšia čisté príjmy pracujúcich, na druhej strane sa ukráti rozpočty samospráv o zhruba 150 mil. eur ročne. Celý výnos dane z príjmov fyzických osôb putuje v rámci fiškálnej decentralizácie do rozpočtov miest, obcí a vyšších územných celkov. Novela zákona zvyšuje nezdaniteľnú časť základu dane od budúceho roka z súčasného 19,2-násobku na 21-násobok životného minima.

Rast príjmov daní bude v budúcom roku výrazne spomalený vplyvom noviel legislatívy a premietne sa do očakávaných rozpočtových príjmov aj v nasledujúcich rokoch. Nebude sa dať oprieť o výrazne vyšší výnos DPFO ako tomu bolo v minulých rokoch, kde sme zaznamenali v prípade nášho mesta medziročný nárast výnosu DPFO cca 250 000 €, preto je potrebné kompenzovať pomalší rast DPFO zvýšením iných miestnych daní, alebo úspornými opatreniami na výdavkovej strane rozpočtu.

Ďalším dôvodom je povinnosť miest a obcí v zmysle Zákona č. 582/2004 Z. z. postupne do roku 2024 pristúpiť k nasledujúcim úpravám:

1) Ak je najvyššia sadzba dane zo stavieb väčšia ako 10-násobok najnižšej sadzby dane zo stavieb ustanovenej správcom dane, správca dane pri každej ďalšej zmene sadzby dane v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach zníži tento násobok

2) Ak je najvyššia sadzba dane z bytov väčšia ako 10-násobok najnižšej sadzby dane z bytov ustanovenej správcom dane, správca dane pri každej ďalšej zmene sadzby dane v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach zníži tento násobok.

Návrh úpravy

- zvýšiť sadzbu dane zo stavieb z 0,20 € na 0,26 €.
- zvýšiť sadzbu dane za pôdohospodárske stavby, skleníky z 0,20 € na 0,26 €
- zvýšiť sadzbu dane za priemyselné stavby z 2,50 € na 3,00 €

systém zásobovania teplom (v ďalšom len „CZT“) v meste Ilava, ako účinný systém CZT - čo je možné dosiahnuť napríklad v EA navrhovanou realizáciou kombinovanej výroby elektrickej energie a tepla v kombinácii s tepelným elektrickým čerpadlom s predpokladaným nákladom 0,73 mil. € spolu vo výške 1,622 mil. €. Uvedené opatrenia boli navrhnuté, aby došlo k plneniu Zákonov 321/2014 Z.z., Zákona 657/2004 a predovšetkým Smerníc EU o energetickej efektívnosti i v budúcnosti. EA uvedené navrhoval i z dôvodu, že v súčasnosti pred odpojením od systému CZT a tým i pred znížením hodnoty majetku mesta, chráni majiteľa TEHO platná legislatíva SR a EU. Táto skutočnosť bola potvrdená i vykonaným EA, ktorý zdôraznil skutočnosť, že odpojením sa zhorší energetická hospodárnosť a zvýšia sa náklady zostavším odberateľom - obyvateľom mesta Ilava. K uvedenému konštatovaniu EA dospel z dôvodu, že TEHO má slúžiť predovšetkým k zníženiu environmentálneho zaťaženia našej planéty a decentralizácii výroby elektrickej energie.

V súvislosti s predchádzajúcim EA navrhol tri možnosti riešenia:

-Prevzatie TEHO mestom do vlastnej správy

-Výber dodávateľa a výrobcu tepla formou prenájmu TEHO, v čo najkratšom časovom intervale samozrejme za iných podmienok, ako tomu bolo doteraz (z dôvodu kladných skúseností s realizáciou nájomnej zmluvy v EA uvedených a popísaných, ktoré podľa názoru EA prevyšujú nad negatívami, v ktorých ešte bola opomenutá i výhoda, že mesto nemá žiadne starosti s prevádzkou, správou TEHO, kontrolnými orgánmi ako sú napr. regionálny úrad verejného zdravotníctva, URSO,, obchodná, požiarňa a technická inšpekcia a podobne a to pri dobrej kvalite dodávky a výroby (aj keď sme uviedli negatíva, ale výhody uvedené negatíva násobne presahujú a zatienia, ale úlohou EA je poukázať na rezervy))

-Odpredaj TEHO mesta Ilava záujemcovi o výrobu a dodávku tepla, pričom predpokladáme, že z dôvodu potreby uvedených investícií, vrátenia finančných prostriedkov, nízkom obrate, nízkej cene tepla kontrolovanej nezávislým orgánom URSO a nízkom zisku je potrebné vopred vykonať prieskum trhu a záujmu.

Na nevýhody a výhody všetkých riešení v EA bolo poukázané a EA sa priklonil k odpredaju TEHO, Nakoľko mestá neboli vytvorené za účelom riešení energeticky už v súčasnosti tiež vysokonáročných a odborných problémov, ako je možné vidieť i z realizovaného EA pod dohľadom EU z dôvodu zvyšovania environmentálneho zaťaženia predovšetkým energetikou, dopravou a priemyslom. Prevzatím TEHO mestom by sa zástupcovia mesta stali kritizovanými a nie kritikmi a nestáli by na strane občanov mesta, ako je tomu v súčasnosti.

K najvhodnejšiemu riešeniu problematiky výroby a dodávky tepla sa spracovatelia EA prikláňajú z komplexného hľadiska a z výsledkov vykonanej analýzy k celkovému odpredaju, nakoľko čiastočné odpredaje resp. vytvorenie spoločných firiem na výrobu a dodávku tepla napokon skončilo i tak odpredajom (mesto Prešov, Dobšiná, Lučenec, Veľké Kapušany a podobne). Odpredajom mesto získa finančné zdroje podľa nášho predpokladu v rozsahu cca. dvojnásobnom, ako v súčasnosti by malo zaplatiť súčasnemu nájomcovi, čo však už je len na záujemcoch, na výberovom konaní mesta, na strategickom rozhodnutí. V takomto prípade už nebude potrebné zo strany mesta riešiť správu, financovanie, environmentalistiku, energetiku a podobne, teda o jeden problém mesta menej, ktorý vie len ťažko ovplyvniť (legislatíva URSO, MH SR, EU, nedostatok odborníkov v energetike a podobne).

Košice 24.11.2019

Vypracoval Ing. Tibor Roman energetický audítor

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky 2020

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 351/2019 Z. z. vyhlásil **voľby do Národnej rady Slovenskej republiky** a určil deň ich konania na **sobotu 29. februára 2020**. Voľby sa konajú od 07.00 h do 22.00 h.

Právo voliť

Právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky má občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku a preukáže sa platným občianskym preukazom.

Spôsob voľby

Volič môže voliť na území Slovenskej republiky

- vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný

Volebný okrsk č. 1 - DOM KULTÚRY ILAVA, patria sem: Mierové námestie, Ul. Ružová, Farská, Moyzesova, Košecká, SNP, Záhumenská, Kukučínova, občania s trvalým pobytom Ilava

Volebný okrsk č. 2 - ZÁKLADNÁ ŠKOLA, patria sem: Ul. Medňanská, Skala, Jesenského, Kalinčiakova, Hollého, Slnecná

Volebný okrsk č. 3 - ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA, patria sem: Ul. Pivovarská, L. Štúra, Hviezdoslavova, Sládkovičova, Štefánikova

Volebný okrsk č. 4 - TECHNICKÉ SLUŽBY, patria sem: Ul. Kpt. Nálepku, Sihoť, Záhradnícka, J. L. Bellu, Nádražná, Hurbanova, Mládežnícka, Za kanálom

Volebný okrsk č. 5 - DOM KULTÚRY KLOBUŠICE, patria sem: celé Klobušice

Volebný okrsk č. 6 - DOM KULTÚRY ILIAVKA, patria sem: celá Iliavka a Iliavčanská dolina

alebo - v ktoromkoľvek volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu

Volič môže požiadať o **vydanie hlasovacieho preukazu osobne alebo prostredníctvom splnomocnenej osoby** (najneskôr posledný pracovný deň pred dňom konania volieb v úradných hodinách obce), **v listinnej alebo elektronickej forme** (najneskôr 15 pracovných dní pred dňom konania volieb)

Pribudlo nové detské ihrisko

Občania mestskej časti Klobušice si určite všimli, že z plochy bývalého ihriska pri bytovke boli odstránené všetky staré, poškodené, nefunkčné hracie prvky a na ich mieste boli osadené nové. Vybudovaním nového detského ihriska v Klobušiciach sme dosiahli zámer, aby v každej mestskej časti bol zabezpečený priestor pre mamičky s malými deťmi. Nové ihrisko svojimi parametrami spĺňa všetky požiadavky, ktoré vyžadujú nové právne predpisy a zvolený materiál jednotlivých prvkov aj dlhovekosť bez nárokov na častú údržbu. Veríme, že tento priestor bude slúžiť svojmu účelu a stane sa miestom pre aktívne trávenie voľného času pre našich najmenších a ich rodičov. -ČP-

More nevypiješ, hviezdy neporátaš...

S týmto heslom sa žiaci 4.A a 4.B triedy v stredu 6. 11. 2019 vybrali do Hvezdárne M. R. Štefánika v Hlohovci. Aj keď nám ráno trochu mrholilo, výhodou planetária je, že sa tu dajú hviezdy pozorovať kedykoľvek, aj keby nám snežilo alebo lialo ako z krhly.

V planetáriu nás sprevádzal pán astronóm a spolu s ním sme cestovali na severný pól, či rovník, videli sme planéty, kométy, Mesiace... Získali sme predstavu o otáčaní Zeme, pochopili príčiny striedania dňa a noci aj ročných období. Dozvedeli sme sa, že starovekí učenici zoskupovali hviezdy do rôznych obrazcov - súhvezdí a dávali im zvláštne názvy. Veľkým zážitkom bolo pozorovanie Slnka cez obrovský astronomický ďalekohľad.

Žiaci sa do interaktívneho výkladu zapájali, čím ukázali veľmi dobré vedomosti o vesmíre. Kto vie, možno medzi nami sedeli aj budúci astronómovia.

A čo sa na výlete najviac páčilo deťom?

...ako sa na projektore točili okolo nás hviezdy, kométy, ako vychádzalo a zapadalo slnko. Mal som pocit, akoby sa točila celá miestnosť. Bol to pekný zážitok!

Adamko:...najkrajšie bolo, ako nám pustili vesmírny film.

Tánička:...prednáška o súhvezdiach a planétach.

Klárka:...krásne bolo, ako sme sa pozerali na Slnko cez ďalekohľad. Veľmi ma zaujalo, ako nám vysvetľovali všetko o vesmíre.

Bianka:...bol to veľmi dobrý zážitok. Keď som prišiel domov, zisťoval som, že som kúpil rovnakú magnetku ako moja sestra, Hanka.

Mgr. Slávka Štefancová

Liga proti reumatizmu Slovensko-pobočka Ilava

Na to, aby sme si mohli dôstojne pripomenúť Svetový deň reumatizmu, sme vykonali nasledovné kroky. Najskôr sme si objednali dobré počasie. Potom väčší autobus, pretože počet záujemcov zúčastniť sa podujatia bolo viac. Tiež sme museli požiadať o viac lôžok na ubytovanie. Aby sme mohli zdokladovať našu aktivitu, odovzdali sme všetky zálohované fľaše a kúpili hodinky, ktoré nám odmerali kroky a vzdialenosti, ktoré sme zvládli. A tak 11.10.2019 sme mali krásnu prechádzku vo

vopred objednanom počasí po Vyšehrade a Novom meste pražskom. Naš záujem o stretnutie s predstaviteľmi Českej ligy proti reumatizmu nám nevyšiel, lebo ich oslava na Palackom námestí bola síce v rovnaký deň, ale mimo našej cesty a naviac v rovnaký deň sa konal aj pohreb Karla Gota, a tak Praha bola hore nohami. 12.10.2019 bola v našom programe aj prechádzka, kedy sme

sa zúčastnili omše v Katedrále sv. Víta a následne sme sa prešli po ceste, po ktorej v minulosti kráčal nielen korunovačný sprievod Karla IV., ale aj korunovačné sprievody iných panovníkov. V krásnom počasí sme si mohli vychutnať Nerudovu ulicu, Karlov most, Orloj, Karolinum aj Prašnú bránu. Hodinky nám ukazovali, že jednotlivец za tieto dva dni prešiel 41499 krokov. Bolo to síce bez paličiek, ale dokopy sme s účastníkmi našliapali 2 157 948 krokov. Keď pozeráme na to číslo, sme si istí, že sme sa pohybovali hlavne pre svoje zdravie, ale myslíme si, že by s nami mohli byť spokojní v centrále Ligy v Piešťanoch, ale určite aj Karel IV.

josros

Nezabúdame...

Dňa 30.10.2019 sa konala pietna spomienka na nespravodlivo a protiprávne väznených politických väzňov komunistickým režimom vo väznici v Ilave za účasti predstaviteľov zväzu protikomunistického odboja, región Trenčín, Považská Bystrica a Púchov. Stretnutia sa zúčastnil i primátor mesta Ilava Ing. Viktor Wiedermann a dekan ilavskej farnosti Patrik Sojčák.

Únia miest Slovenska je dobrovoľné záujmové združenie miest založené 29. apríla 1994 v Košiciach z iniciatívy Klubu primátorov miest Slovenskej republiky. Jej členskú základňu tvoria veľké a stredné mestá z rôznych regiónov Slovenska.

Hlavným poslanstvom Únie miest Slovenska od jej vzniku je boj za demokraciu, reformu verejnej správy a európske smerovanie Slovenska.

Hlavné ciele Únie miest Slovenska boli a budú:

- obhajoba práv a záujmov miest vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej štátnej moci
- prezentovanie významu miest ako centier regiónov
- presadzovanie finančnej, inštitucionálnej, daňovej suverenity miest

Potvrdenie

V súlade s čl. VI, ods. 1, písm. a) Stanov Únie miest Slovenska sa mesto Ilava stalo riadnym členom a to dňom 12.09.2019, kedy bola ÚMS doručená písomná prihláška za člena spolu s Uznesením mestského zastupiteľstva č. 6/2019 zo dňa 20.08.2019, ktorým bolo schválené rozhodnutie o vstupe.

V Bratislave dňa 12.09.2019 Richard Rybníček, Prezident ÚMS

Rada rodičov pri Základnej škole, Medňanská 514/5, Ilava

Vás pozýva na **10. ŠKOLSKÝ PLES**,

25. január 2020, o 19:00 hod. v DK Ilava.

Vstupné: 20€ / osoba. Hudba: DJ Peťo ŠVARAL

BOHATÁ TOMBOLA: HLAVNÁ CENA: 250€

POUKÁŽKA na nákup ELEKTROSPOTREBIČOV

v predajni Domáce potreby H&N. REZERVÁCIA A PREDAJ

VSTUPENIEK: sekretariát školy, pavilón A, prízemie,

od 7:15 hod. - do 14:00 hod., telefonné čísla:

042/44 64 140 alebo 042/44 65 293.

Od literatúry k vede

Pojem Turčiansky sv. Martin sa takmer každému spája najmä s jednou významnou inštitúciou - Maticou slovenskou. Matica slovenská bola a je pre nás ustanovizeň, v rámci ktorej sú navzájom prepojené kultúra, literatúra, dejiny i veda.

Počas literárnej exkurzie, dňa 28. 10., žiaci 9. ročníka nahliadli do tajov a histórie Matice slovenskej. Prostredníctvom lektorky

si nielen zopakovali svoje vedomosti z literatúry a dejepisu, ale odchádzali s uceleným prehľadom dejinných udalostí, ktoré sa spájajú s touto inštitúciou. Výklad bol obohatený o dobové fotografie, dokumenty a na nádvorí sa týčili busty národných dejateľov. Zapamätali sme si, že slovo matica pochádza zo srbského jazyka a znamená včelí úľ.

Návšteva Martina sa pre nás neskončila. Kroky smerovali do Centra popularizácie fyziky, kde mali žiaci pripravenú interaktívnu hodinu fyziky zameranú na dynamiku pohybov. Vyučovanie viedol Dr. Beňuška, ktorý získal európske ocenenie za inovatívny a moderný prístup vo vyučovaní fyziky. Deviatci s oduševnením plnili pokyny. Najskôr realizovali fyzikálne pokusy a následne si sami tvorili fyzikálne poučky k jednotlivým javom. Na vlastnej koži si vyskúšali účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus, pomenovali priebeh letu rakety do vesmíru z fyzikálneho hľadiska a zopakovali si pojmy gravitačná sila a rýchlosť. Žiaci si uvedomili, že fyzika je zvládnuteľná veda. Veď je všade okolo nás! V jeden deň sme spojili možno nespojiteľné - dejiny literatúry a fyziku.

Obohatení o nové poznatky sme smerovali domov, do Ilavy. Pre každého učiteľa je najväčšou odmenou, keď vidí splnený cieľ zorganizovanej exkurzie a najmä spokojných žiakov. Spoločne sa tešíme na ďalšie podnetné akcie.

PaedDr. Lucia Siranová

Deň vojnových veteránov - Deň červených makov

*Na poliach flámskych kvitnú maky divé rad za radom lemujú
biele kríže clivé. Tu ležíme. Na oblohe škovránky statočne svoju
pieseň spievajú hukotom zbraní pod nimi neprestajne rušenú
My už však nevstaneme a je to možno zdanie, že
včera ešte žili sme, milovali a boli milovaní. Teraz
len ticho ležíme na tejto flámskej pláni.*

John McCrae

11.11. o 11.hod. 11.minúte 1918 sa skončil veľký svetový konflikt - 1. svetová vojna. Toto ozbrojené stretnutie trvalo nepretržite viac než 4 roky. Spojenci a Nemecko podpísali prímerie vo vlakovom vozni v Le Francport pri severofrancúzskom meste Compiègne. Hrôza a útrapy z tejto vojny zostali tak hlboko vryté do vedomia jej účastníkov, že bezprostredne na to, ako vojna skončila, bol 11. november vyhlásený za DEŇ VOJNOVÝCH VETERÁNOV. Svetové vojny priniesli smrť 32 miliónom vojakov, ktorí sú pochovaní na vojenských cintorínoch po celom svete. Z Uhorska, kam patrilo aj Slovensko, bolo do prvej svetovej vojny zapojených 400 000 vojakov, z ktorých sa vrátilo 60 000. Na Slovensku je doteraz evidovaných 32 495 vojnových hrobov z prvej a druhej svetovej vojny, v ktorých je pochovaných 160 000 padlých vojakov. Zo spomienok starých rodičov a prastarých rodičov, obyvateľov Ilavy sme sa dozvedeli, že vojakmi 1. svetovej vojny boli páni Šarluška, Raus, Horečný, bratia Štefan, Jozef, Rudolf Hantákovci...

Tento pamätný deň ľudia v Európe a na celom svete zvoniením zvonov a symbolickým červeným makom vzdávajú úctu a vďačnosť vojnovým veteránom. Sme to dlhší tým, ktorí bojovali a položili svoje životy, aby sme už nikdy nepoznali hrôzy vojny a utrpenie, ktoré so sebou prinášajú. Je našou povinnosťou uctiť si pamiatku padlých vojakov. Sloboda nie je zadarmo, treba si ju vážiť.

-MK-

Deň jablka

Vedeli ste o tom, že existuje Deň jablák? Je to 21. október. Jabĺčka si takýto deň určite zaslúžia, pretože patria medzi najzdravšie druhy ovocia a pomáhajú napraviť rôzne problémy s trávením a s imunitou. Žiaci 1.stupňa našej školy si tento deň uctili oslavou jablka blokovým vyučovaním, kde sa táto téma prelínala rôznymi vyučovacími predmetmi. V triedach si pripravili aktivity, ktoré úzko súviseli s naším chutným ovocím - s jablkom. V tento deň ich čakal kopec zábavy, poučenia, pracovných listov a najmä ochutnávka týchto šťavnatých plodov a koláčikov z nich. Rozhovormi o význame a pôvode jablka,

tvorením slov, viet a básní, matematickými úlohami s jablkami a o jablkách, porovnávaním počtu jablák podľa farby, boli naplnené hodiny slovenského jazyka a matematiky. Počas hodín výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania vznikali lepené, či maľované jabĺčka. Dokonca na site skončili aj plátky jablák, aby ich deti neskôr ochutnali v sušenej podobe.

Veľmi sa tešíme, že sme sa do tejto celosvetovej aktivity zapojili. Naším cieľom bolo nenásilným a hravým spôsobom podporovať u detí konzumáciu ovocia a zeleniny. Deti boli jablkovým dňom nadšené, veď predsa maškrtiť sa dá i zdravo.

Mgr. E. Kutejová

Ilavská knižnica sa tento rok dočkala krásneho jubilea, stého výročia od jej založenia. /1919-2019/

MESTSKÁ
KNIŽNICA
ILAVA

Preto sme sa v utorok 26.11. zišli v dome kultúry - dlhodobí čitatelia, bývalí zamestnanci knižnice, členovia kultúrnej komisie, primátor mesta a čestní hostia zo Slovenskej národnej knižnice Martin.

Deti zo ZŠ Ilava a dievčatá zo ZUŠ Ilava pod vedením svojich pedagógov k tejto udalosti pripravili pekný kultúrny program, za čo im naozaj úprimne ďakujeme.

Zišli sme sa, aby sme spoločne s nostalgiou, ale zároveň radosťne zablahoželali našej oslávenkyňi. Za celý svoj, nie vždy ľahký a jednoznačný vývoj, knižnica vždy slúžila svojim čitateľom a používateľom, poskytovala vedenie, poučenie, zábavu, či radosť. Zároveň sa stáva akýmsi predvojom dnešných komunitných centier. Ľudia u nás hľadali útechu, radosť a pochopenie... Zverovali sa nám nielen so svojou radosťou, ale aj s problémom, či trápením a my sme sa snažili im dať to, čo práve potrebovali.

Začali nás navštevovať deti z MŠ, ZŠ aj stredoškolskí študenti, vysokoškólači, pre ktorých sme organizovali množstvo literárnych besied spojených s literárnou súťažou, alebo kvízom. Čez vyhlásené výtvarné súťaže vznikol napr. i náš ExLibris. V knižnici prebiehalo množstvo stretnutí s osobnosťami nielen literárnej tvorby, ale veľa pôsobivých a zaujímavých stretnutí nám pripravili odborní lektori, pedagógovia, či iní špecialisti. Z oblasti literatúry spomeniem napríklad Dr. Antona Rákaya, herečku

Foto: Knižnici blahoželali veršami aj deti zo ZŠ Ilava

Ako vo svojom prejave povedala riaditeľka Knižničného inštitútu Zuzana Prachárová: „Knihovník je chodiaca múdrosť sveta a túto múdrosť, ktorú máme, využívajte ešte dlho, pretože na ňu čaká množstvo použí-

vateľov vašej knižnice...”

Rast našej knižnice sme pozorne sledovali už od jej zrodu, aj keď, vieme o nej iba z historických prameňov. To „pubertu“ našej oslávenkyne, si už mnohí pamätajú. Začalo to vtedy, keď knižnica sídlila najskôr v budove Sokola (1919), kedy „okrem rozvíjania telovýchovných a športových záujmov obyvateľstva prevzal Sokol i starostlivosť nielen o spoločenský život, ale aj o kultúrnu činnosť.“ Odtiaľ sa presťahovala do priestorov rodného domu pri kruháci oproti dnešnému Lidl outletu. V tej dobe sa o ňu vzorne starali a hýčkali ju pani Jakubecová, pani Ambrozová a pani Sprušanská. Neskôr mala sídlo v bývalom dome osvetu na námestí. Knižnica sa úspešne rozrastala, knižky pribúdali a v tom čase, narastal aj váš záujem o ňu. Po pár rokoch sa naša knižnica, už „silnejšia“, nasťahovala do budovy vtedajšieho mestského národného výboru, kde dospievala do sily a krásy. Mali sme tam veľkorysý a reprezentačné priestory a začali sme byť na knižnicu hrdí. Žiaľ, nakoniec sme museli ustúpiť sociálnemu pokroku a sťahovali sme sa opäť. Tentokrát nás prichýlil dom kultúry, kde sídlime dodnes. Tu však už začíname bojovať s nedostatkom miesta, nakoľko naša knižnica stále rastie a zreje...

Dovolím si opäť zacitovať z prejavu pani Prachárovej: „Hrdosť na vlastnú minulosť a vzťah k svojim tradíciám sú atribúty moderného človeka, ktorý sa pozerá do budúcnosti. Človeka rovnocenného medzi inými národmi, no zároveň bohatšieho o vnútornú národnú, kultúrnu a štátnu identitu, silnejšieho o svoje zdravé korene. Stavajme preto, prosím, mosty medzi našou minulosťou a budúcnosťou aj takouto oslavou našej knižničnej kultúry. Tešme sa z nenapodobiteľnej krásy slovenského knihovníctva a Mestskej knižnice v Ilave. Ďakujem vám v mene nás, Slovenskej národnej knižnice, v mene budúcich za to, čo ste pre náš knihovnícky svet vykonali...”

Zároveň, sme od pani Cabadajovej, odbornej pracovníčky SNK Martin, dostali dar vo forme vzácnej knihy Catalogus fragmentorum, Tomes 1., v ktorej sa autori venujú skúmaniu historických rukopisných zlomkov pochádzajúcich zo stredoveku. Za tento dar, za návštevu odborných pracovníkov zo SNK Martin, srdečne ďakujeme!

Poprajme našej knižnici, aby bola stále aspoň v takej kondícii, v akej je dnes! Nech nám sú naďalej čitatelia verní, nech sa nájdu peniažky na jej zveľádovanie, na jej rozkvet! Nech nás nenahradí online doba a iné fenomény, lebo vôňa knihy je nezameniteľná!

Prajme našej knižnici iba to dobré! Nech sa v budúcnosti dočká dôstojnejších priestorov, lebo ona si to zaslúži! Bola, a je pre mnohých útočiskom, studnicou informácií pre tých, ktorí bažia po vedení, pre smutných, hľadajúcich trochu radosti, pre tých, čo sú osamelí, pre zvedavých, aj pre milovníkov umenia a krásy.

-ij-

Foto: J. Cabadajová a Z. Prachárová zo Slovenskej národnej knižnice v Martine, primátor V. Wiedermann a I. Jankovychová z ilavskej knižnice

a spisovateľku Milku Zimkovú, detských autorov Jána Uličianskeho, Braňa Jobusa, beletristov Štefaniu Opremcákovú, Petru Nagyovú Džerengovú, Editu Sipeky, Juraja Červenáka a plejádu iných. Nezabudnuteľných akcií u nás bolo neúrekom, stačí nazrieť do našich kroník.

Okrem osobností naša knižnica vždy s láskou a nadšením však vítała tých naj - našich čitateľov! Bez nich by naša oslávenkyňa nikdy nedospela a nestala sa nenahraditeľnou. Naši čitatelia boli, sú a vždy budú pre nás tým najdôležitejším, čo nás posúva dopredu. Okrem nich patrí naša vďaka všetkým tým, ktorí našu knižnicu zastrešovali nielen materiálne, mentálne, ale aj finančne. Neskonala vďaka však patrí hlavne vám, drahé bývalé kolegyne a kolegovia, ktorí ste v knižnici nechali kus svojho ducha a lásky. Vďaka vám!

Ilava nie je veľké mesto, ale žije v ňom veľa žien a mužov, ktorí majú veľké srdce. Jednou z nich je naša milá Anka Šatková, ktorá vedie klub dôchodcov. Je to naša „mama“ starajúca sa o nás starších, ale aj mladších. Má dar pomáhať každému aspoň dobrým slovom, potešiť úsmevom, ktorý odháňa smútok.

Radi prichádzame do klubu, do nášho druhého domova, lebo vieme, že je tam ona, cítime pokoj, vždy je niečo dobre navarené, upečené, vonia čaj, káva a všade je poriadok ako v najlepšom hoteli. Stretávame sa s ňou dvakrát týždenne, ale i so „Švarnou trojkou“ si aj zaspievame. Jej dobrosrdečnosť je veľká, máme ju radi. Prajeme jej veľa zdravia, aby sme sa ešte dlho takto stretávali a tešili. Ďakujeme, Anka!

Za všetkých členov Vranová a Jantová.

TEKVIČKOVÝ DEŇ S RODIČMI V MŠ

V rámci obsahového celku: „Jeseň, pani bohatá“ s témou: „Na poli a v záhrade“ sa dňa 08. 10. 2019 v MATERSKEJ ŠKOLE ILAVA uskutočnilo zaujímavé, tvorivé popoludnie rodičov s deťmi so zámerom vyrobiť najoriginálnejšieho svetlonosa.

Deti mali možnosť prakticky, metódou zážitkového učenia, spoznávať rôzne druhy plodov a prírodnín s využitím veľkej dávky kreativity i preukázania technických zručností pri tvorení z tekvic.

Nasadili aktívny a radostný prístup k práci, mali radosť najmä z prítomnosti rodičov v materskej škole.

Akciu zavŕšila inštalácia úžasných, nápaditých výtvarov na terase triedy „MRAVČEKOV“, z ktorej sa deti tešia dodnes.

Anna Zacharová

POMOC KRISTÍNKE

Je tu jeseň a s ňou prišla v poradí už ôsma Burza detského oblečenia, obuvi a hračiek, konaná v dňoch 18. 10. - 20. 10. 2019 pod záštitou Rady rodičov pri ZŠ Ilava. Počasie nám opäť prialo a tešili sme sa priazni mamičiek, oteckov, starých rodičov a detičiek nielen z nášho mesta, ale aj okolitých obcí. Nezvyčajne vyššie jesenné teploty ovplyvnili aj nákupy. Tí, ktorí ešte nenakúpili v predstihu zimné veci, využili túto možnosť a za symbolické ceny získali krásne vecičky pre svoje detičky. Touto cestou by som sa chcela poďakovať pani riaditeľke Mgr. Dane Škultétyovej za poskytnutie priestorov telocvične. Karol Zifčák, Peter Janco, Rudolf Krčeň, žiaci ôsmych a deviatych ročníkov sa postarali o zabezpečenie a rozmiestnenie stolov. Adamko Striško zo 4.A, Klárka Galová z 5.C, Lujza Cabajová

zo 6.A, Benjamín Behan zo 6.B, Vaneska Ptáčková zo 7.B, Marianka Mončeková a Larka Urbanovský z 8.A, Danielka Švachová z 8.B a Lenka Kurusová zabezpečili plynulý priebeh registrácie a ukladania tovaru na stoly a vešiaky. Všetky veci boli prehľadne uložené a označené, čo kupujúcim uľahčilo ich výber a zároveň aj šetrilo čas. Veľké poďakovanie patrí hlavne obeťavým rodičom - Vladimíre Kurusovej, Silvii Stanovej, Daniele Švachovej, Dagmare Felis, Zuzane Kovalovej, Lucii Striškovej, Miriam Turzovej, Zuzane Ptáčkovej, Vierke Jantovej, Lucii Vrtíkovej, Eve Kolmanovej a Milade Bellovej. boli našimi veľkými Poďakovanie patrí aj všetkým mamičkám, ktoré darovali staršie oblečenie a obuv. Ponúkli sme ho opäť sociálne slabším rodinám. Výťažok z tejto akcie - 130€ sme venovali Kristínke Korienkovej, ktorá trpí od narodenia rôznymi chorobami. Veríme, že jej aspoň trochu pomohli pri spolufinancovaní rôznych terapií. Kristínka má vrodennú vývojovú chybu mozgu - poruchu centrálného nervového systému, cysty na mozgu, vrodennú vývojovú chybu očí, jazvy na očkách, hypotóniu, hypertóniu, epilepsiu, oneskorený psychomotorický vývin. Aby svoje telíčko správne rozhybala pomáhajú jej pravidelné rehabilitácie. Preto veľká vďaka patrí všetkým tým, ktorí našu akciu podporili a zúčastnili sa jej. Zároveň ďakujeme všetkým, čo nám na burzu doniesli aj plastové vrchnáčky, ktorými sme naplnili dve veľké vrecia. Za 1 tonu plastových vrchnáčikov získa Kristínka len 180€, čo je veľmi smutné až mrazivé zistenie. Preto Vás prosíme, nevyhadzujte tieto vrchnáčky a zbierajte ich aj naďalej pre Kristínku, pretože jej môžu pomôcť k realizácii pravidelných rehabilitácií. Môžete ich nosiť do základnej školy. Sme radi, že sme mohli aspoň trochu pomôcť. Vždy je vhodný čas, urobiť niečo správne. Ďakujeme.

PhDr. Jana Urbanovský predsedička Rady rodičov ZŠ

Strážov znovu v Paríži – po jedenástich rokoch

Sobota 23. novembra 2019, rušná parížska ulica plná áut aj ľudí, chvíľami popršiava.

Občas sa otvoria dvere na budove, v ktorej práve prebiehajú „slovenské hody“ a na ulicu sa rinú tóny harmoniky, huslí, počut dupot čižiem i ženský spev.

Inokedy zase dunia slovenské a české tanečné hity. Naši folkloristi sa striedajú so slovenským dídžejom, aby svojim rodákom, žijúcim vo Francúzsku, priniesli kus domova.

Sála bola plná dospelých i detí rôzneho veku, od malých bábätiok až po tínedžerov.

Slováci z rôznych kútov Francúzska sa zvitavali, debatovali, tancovali, zoznamovali, spomínali... Prenášali sa tak do svojej domoviny a na ich tvárach nechýbal úprimný úsmev.

Pre viacerých ilavských folkloristov tieto priestory i spoločnosť neboli neznáme, hrali a tancovali tu aj pred 11 rokmi.

Každoročné stretnutie, plné našej hudby, tanca, slovenských dobrôt (priviezli sme) už od roku 2000 usporadúva Asociácia francúzsko – slovenského priateľstva. V minulosti to bol Juniáles, v súčasnosti, v neskoréj jeseni, sú to Slovenské hody v Paríži. Vedúcu FS Strážov Janku Jakúbkovú oslovila organizátorka - pani Manáková s ponukou účinkovať na akcii po rokoch znova. Viacerí členovia súboru na nej v roku 2008 nemohli byť, pribudli aj noví a tí, ktorí už boli, sa sem radi vrátili. Takže rozhodnutie ísť bolo celkom rýchle, stačila už iba „maličkosť“, zohnať peniaze na dopravu či iné sponzorské.

Tu nám znovu, rovnako ako aj v minulosti, pomohlo najmä Mesto Ilava. Bez tejto pomoci a podpory by bol celý zájazd oveľa komplikovanejší. Vďaka však patrí aj firme MSM pre ľudí, o. z., ktorá folkloristom vyrobila krásne mikiny a tričká s logom súboru, čím sa robila „reklama“ mestu Ilava i celému Slovensku. Strážovu však pomohla i Považská cementáreň Ladce, Farmárik Bolešov, MP-HOLZ Bolešov či Matador Púchov. Touto cestou folkloristi zo srdca ďakujú za podporu.

Ubytovanie v Paríži financovali organizátori. Rátali však s našou pomocou. Sálu, v ktorej sa akcia konala, bolo treba kompletne pripraviť, pomáhali sa i v kuchyni, dievčatá obsluhovali, zabávali deti a po únavnom dni sa všetko muselo upratať do pôvodného stavu. Členovia súboru tak boli i v celkovom „realizačnom tíme“ hodov v Paríži.

V metropole Francúzska sme strávili plné tri dni, piatok až nedeľu. V piatok sme sa po noci strávenej v autobuse, síce trochu dolámaní, ale veselí, túlili po meste so skvelou sprievodkyňou. Temperamentná Slovenka Kristína (v Paríži žije 15 rokov) nás najskôr zaviedla na Montmartre so známou dominantou-bazilikou Sacré Coeur. Názov (v preklade Hora mučeníkov) pochádza od mučeníka Sv. Denisa, parížskeho biskupa, ktorý bol na vrchole najvyššieho parížskeho kopca (130 m) popravený. Táto štvrť je známa nielen svojimi malebnými klukatými uličkami, ale v minulosti tu žili a tvorili najznámejší umelci, napr. Picasso, Renoir, Degas. V slávnom zábavnom podniku Moulin Rouge spievala Edith Piaf či Frank Sinatra. Slávna história, pouliční umelci na malebných námestiach, obchodíky, kaviarne, nádherný výhľad

na mesto-aj dnes je táto časť Paríža pre návštevníka nesmierne príťažlivá.

Neskôr sme si v úplnom centre užili ďalší z krásnych výhľadov na Paríž - na terase slávneho nákupného centra Galeries Lafayette. Niektorí využili i možnosť korčuľovania na umelom klzisku. Toto obrovské centrum, plné luxusu, sídli v krásnej historickej budove a preslávené je i svojimi fascinujúcimi vianočnými výkladmi. Každý rok v nich ožívajú postavičky z francúzskych rozprávok či pesničiek.

Nasledoval presun k ďalšej významnej pamiatke, čakal nás Víťazný oblúk a plavba po Seine. Očarení sme obdivovali nočný vysvietený Paríž s ikonickou Eiffelovkou.

Sobota bola „pracovná“, – porozkladať stoly, obliecť stoličky, pripraviť detský kútik, pomáhať s občerstvením. Potom vystúpenia, tanečné, spevácke, hudobné i mierne adrenalínové. Janko Pružinec, okrem hrania na basu, hviezdil i plieskaním bičmi, za čo zožal veľký potlesk. Slovákom v Paríži záleží na tom, aby ich deti hovorili po slovensky, založili si už dve slovenské škôlky aj s folklórnymi súbormi – Margarétka a Petit Slavik. Deti z týchto súborov tiež účinkovali v programe. Naše dievčatá ponúkali aj vlastnoručne vyrobené suveníry-medovníky, ozdoby na stromček atď. Bol to teda deň plný rôznych aktivít, no v našom kruhu folklórnych priateľov ide všetko ako po masle.

Organizátorom a hosťom podujatia sme sa s veľkou vďakou prihovorili počas vystúpenia. Veľvyslancovi SR vo Francúzsku Mgr. Igorovi Slobodníkovi, organizátorky pani Manákovéj či miliej sprievodkyni a prekladateľke Kristíne sme odovzdali pozdravy a darčeky od Mesta Ilava. Po odchode posledných hostí okolo polnoci bolo treba v sále zase všetko spratať. Na hotel sme prišli neskoro, ale zostala ešte energia na spoločnú „chodbovicu“, kde sme vo veselej nálade zrekapitulovali deň.

V nedeľu sa po dlhej (či krátkej?) noci vstávalo ťažko, ale tešili sme sa na ďalší pobyt v meste. Ujala sa nás ďalšia Slovenka, charizmatická dáma Yvonne (v Paríži žije 25 rokov). Niektorí išli na Eiffelovku, ďalší do múzeí a deň sme plánovali zakončiť na vianočných trhoch. Tie tradičné z Champs Elysées primátorka Paríža presunula do Tuilerijských záhrad pri Louvri a myslím, že ani jeden z nás ich celé neprešiel. Nieže by sme nechceli, ale bolo tam tak veľa ľudí, že o príjemnej prechádzke nemohla byť reč. Ešteže v ich okolí sú ulice s kaviarňami a reštauráciami. Zhodli sme sa, že tieto trhy nejako nemajú „vianočného ducha“, sú preplnené gýčom, kolotočmi... Skrátka sa tešíme na tie naše, slovenské.

Po troch krásnych dňoch v Paríži nás čakala už len dlhá cesta domov. Autobus často burácal smiechom – zájazdovou legendou sa stal Vladov „ostrovtip“. Cestu sme si zase spríjemnili aj spevom, no niektorým členom už hlasivky po troch dňoch veľmi neslúžili. Potrebovali si oddýchnuť, čo bolo zjavné aj hustotou prestávok počas cesty. Od desiatej večer naši zlatí šoféri (zo žartu Karel a Karel) zastavili až o pol siedmej ráno. I to sme sa mali problém zobudiť. Aj im patrí veľká vďaka, že sme šťastlivo dorazili do našej domoviny. Príchod do Ilavy, zvítanie sa s najbližšími, s deťmi, keďže väčšina folkloristiek už sú aj mamy. To boli posledné momenty zájazdu.

Na záver sa patrí ešte raz poďakovať. V prvom rade Mestu Ilava a jeho poslancom, firme MSM pre ľudí, o.z., Považskej cementárni Ladce, firme Farmárik Bolešov, MP-HOLZ Bolešov i Matadoru Púchov. Vďaka Vám sme reprezentovali našu krajinu i mesto na mieste, o ktorom ľudia často len snívajú... FS Strážov mal takúto možnosť už po druhý raz a v kruhu veľmi dobrých priateľov, našej folklórnej rodiny, zažil neopísateľné chvíle.

-ot-

Vyberte sa na huby aj v zime: Tieto tri sú chutné a navyše liečivé

Najväčšia hubárska sezóna je už síce za nami, no aj v chladnom počasí si z prechádzky v prírode môžete doniesť domov hodnotné úlovky. „V zime u nás rastú tri výborné jedlé huby, ktoré sa dajú zbierať, aj keď mrzne. Zimná „hubačka“ je však predsa len trochu iná. Okrem toho, že prituhuje, menia sa aj lokality, kde huby treba hľadať. Ihličnaté lesy vymeňte za listnaté, ideálne v blízkosti potokov či riek, a zdvihnite zrak. Všetky tri druhy totiž rastú na kmeňoch stromov, či kríkoch.

Uchovec bazový

Auricularia auricula-judae (Bull.) Quél.

Hubu uchovec bazový poznáme pod názvami ako judásove ucho, čierna huba či čínska huba. Tvarom i na dotyk pripomína ľudské ucho. Najlepšie sa dá zbierať na veľmi starých bazách, neošetrených kríkoch, na konároch na zemi. Uchovec má podporujúce vlastnosti na imunitu, znižuje krvný tlak a hladinu cholesterolu. V Číne a v Japonsku si ju veľmi cenia a pripravujú z nej jedlá pre labužníkov.

Hliva ustricovitá

Pleurotus ostreatus (Jacq.) P. Kumm.

Hliva ustricovitá rastie od októbra až do marca vo veľkých trsoch na pňoch alebo žijúcich kmeňoch rozličných listnatých drevín. Veľmi zriedka ju môžeme nájsť aj na kmeni smreka. Je pomerne hojná. Obsahuje polysacharidy, ktorým sa pripisujú protirakovinové účinky. Výrazne posilňuje imunitu, lebo obsahuje imunoglukány. Využíva sa ako podporný prostriedok pri liečbe viacerých civilizačných chorôb, pomáha pri ateroskleróze, pri vysokom cholesterolu, obezite, stuhnutosti svalov a kĺbov, na celkové posilnenie imunitného systému, používa sa pri kožných chorobách, ekzémoch, kožných alergiách, na liečbu kŕčových žíl, predpokladá sa, že má potenciál pri liečbe kardiovaskulárnych ochorení, odporúča sa aj pacientom s vyšším obsahom cukru v krvi.

Plamienka zimná dlhospóra

Flammulina elastica (Lasch) Redhead & R.H. Petersen

V zime, keď je pomenej húb, ktoré sa dajú zbierať, môže byť pre hubárov zaujímavá. Veľa hubárov ju zbiera a využíva napríklad do polievok, šalátov či omáčok. Používajú sa len klobúčiky, nožičky sú ťažšie stráviteľné. Plamienka rastie v trsoch od novembra do marca na dreve listnatých stromov.

Neskúsení hubári by si mali dať pozor hlavne v novembri na možnosť zámieny so smrteľne jedovatou: Kapucňovkou okrovohnedastou. Tá rastie od júna do novembra a dosť sa na Plamienku podobá.

Preto pred zberom si dobre naštudujte atlas a na začiatok zbierajte plamienku so skúsenejším hubárom! Riskovať sa nikdy neoplatí!!! V ILAVE hojne rastie popri Váhu-lokalita je aj mikroskopicky potvrdená a určená, taktiež ju nájdete popri potoku na živých i spadnutých stromoch.

Patrik Sirný

Vymeňme sociálne siete za rozhovory naživo

Mestský úrad, oddelenie kultúry oslovil všetky podnikateľské subjekty na území mesta zaoberajúce sa predajom jedál a nápojov s ponukou predaja na mierovom námestí v drevenných domčekoch počas celého adventného obdobia. Veríme, že túto ponuku využijú nielen na svoju vlastnú reklamu, ale spolu s nami „kultúrnymi“ dokážu v podvečerných hodinách prebudiť tiché opustené námestie.

K tomu je treba i Vás, milí naši čitatelia, občania mesta..... !

Domčeky by mali byť v prevádzke každý deň v čase od 16.00 do 19.00 hod. (podľa záujmu občanov i dlhšie) !

Pozývame Vás na večerné prechádzky mestom, na spoločné rozhovory, dobrý punč, oblátky, varené víno a iné vianočné špeciality !

-ra-

Výzva k registrácii

Mestský úrad, oddelenie kultúry žiada viacnásobných darcov krvi s trvalým pobytom v našom meste, aby sa prihlásili na Mestskom úrade, oddelení kultúry v pracovných dňoch za účelom registrácie.

„Nakuknite do výkladu“ mestského múzea. Predstavujeme ďalšiu šikovnú Ilavčanku. Emília Mozolíková žije a tvorí na Ul. Štúrovej. Aktívna dôchodkyňa sa vo voľnom čase venuje hlavne ručným prácam. Tým

sa venovala aj spolu s deťmi v detskom domove, kde dlhé roky pracovala. Rada poteší svojimi výrobkami každého, kto by mal záujem. Kontakt na ňu vám poskytneme v knižnici /budova DK, tel: 042/44 555 74, alebo 0903 327 655/

Najväčšia potravinová zbierka

Slovenská Katolícka charita usporiadala siedmy ročník Tesco zbierky trvanlivých potravín a drogérie. Už po tretíkrát sme sa nielen my, členky Farskej charity z Ladiec zúčastnili tejto zmysluplnej akcie. Konala sa počas troch víkendových dní. Ako aj po minulé roky prizvali sme si tiež členov farských charít z okolitých obcí. Vedeli sme, že ilavskí ochotní dobrovoľníci sú riadni pracanti. Vyhrnuli si rukávy, rozdelili sa na skupinky a vydali sa smerom na Lednické Rovne, kde sa konala už ohlásená Zbierka trvanlivých potravín. Mali pridelený jeden deň a musíme uznať, že sa im mimoriadne dobre darilo. Ľudia nielen z Rovní, ale aj z okolitých dedín boli veľmi štedrý, ústretový. Neváhali si hlbšie siahnuť do vrečka a nakúpiť cestoviny, konzervy, cukor, múku, olej aj drogériový tovar pre potreby ľudí, ktorým osud nebol a nie je priaznivo naklonený. Ilavská charita tak vyzbierala viac ako 370 kg potravín. Myslím si, že Ilava ako okresné mesto má obyvateľov v hmotnej núdzi, aj takých, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní, matky samoživiteľky, rodiny s viacerými deťmi... taktiež ľudí bez domova. Pre všetkých takých je tu pomoc charity. Bez rozdielu. Pomoc sa poskytuje všetkým bez ohľadu na farbu pleti, bez ohľadu na vierovyznanie, bez ohľadu na to, či sa nám zdá, že sú závislí na alkohole, drogách... pomoc sa poskytuje preto, lebo sú ľudia. Naši blížni, ktorí potrebujú podať pomocnú ruku. O to sa snažíme aj my v Ladcoch. Naša Farská charita pôsobí v obci Ladce a okolí už niekoľko rokov. Zapájame sa nielen do aktivít hromadne organizovaných Diecéznou Charitou Žilina. Sme aktívne v rôznych oblastiach sociálnej pomoci. Máme dobre rozbehnutú bezplatnú „požičovňu“ zdravotných pomôcok, polohovateľných lôžok, invalidných vozíkov či iných život pacientom uľahčujúcich vecí. Pred rokom sme darovali nemocnici v Ilave konkrétne oddeleniu paliatívnej starostlivosti a hospicu štyri plne elektrické polohovateľné lôžka. Vedeli sme o tom, že sa pacientom v terminálnom štádiu ochorenia zídu ako soľ. Poskytujeme opatrovateľskú starostlivosť samozrejme v rámci možností ľuďom v našej obci, vieme zabezpečiť oblečenie rodinám v núdzi, najmä s malými deťmi. V tomto úsilí nás nasledujú aj dobrovoľníčky z Farskej charity Beluša.

Sú neúnavné ako v pomoci chorým, starým, ale tiež sa vedia postaviť a pracovať na zbierke trvanlivých potravín. V uplynulý víkend sa im podarilo vyzbierať viac ako 270 kg drogérie a potravín. Sme radi, že máme v okolitých obciach takýchto „partákov“, na ktorých sa môžeme spoľahnúť. Možno je súčasná spoločnosť orientovaná na úspech, na výkon, na materiálne hodnoty. Ale ak sa posnažíme a ukážeme najmä našim deťom, že sa dá venovať čas, úsilie, úsmev. ochotne pomáhať tam, kde je to potrebné, budeme mať vyhraté)))) Naučíme ich, že láska, úcta, pomoc sú dôležité veci, ktoré sa nedajú zaplatiť nijakými peniazmi na svete.

Za Farskú charitu Ladce
Janette Šedová Janušková

KIA PÚCHOV – ZIMNÁ AKCIA

Výkupný bonus za Vaše staré auto až 1000 €
Zimné pneu ZADARMO Leasing s 0% navýšením
Zľavy až do výšky 5000 €

TEŠÍME SA NA VAŠU NÁVŠTEVU

Aspekta Trade s.r.o. Nimnická cesta 1674, 020 01 Púchov

0911 900 905

kia@kiapuchov.sk

Revolution train - Protidrogový vlak v Ilave

Pohľad na odstavený vlak na železničnej stanici v Ilave 5. 11. 2019 pre okoloidúcich nebol ničím zaujímavý. Po vstupe doň každý z nás zmenil názor. Protidrogový program tohto dňa bol určený v dopoludňajších hodinách žiakom 7. - až 9. ročníka ZŠ Ilava a okolitým školám, ale poobede mala voľný vstup široká verejnosť. Najskôr nás vo vlaku privítali samotní organizátori projektu a príjemné lektorky programu. Následne žiaci vyplnili anonymný dotazník, ktorý mali k dispozícii po celý čas a aktívne odpovedali na otázky, viažuce sa k príbehu. Jednotlivé vagóny boli rozdelené na dve časti. V prvej časti sa premietal film - príbeh z reálneho života, druhá časť bola odrazom samotnej každodennej reality. Žiaci sa ocitli v bare, kde niektorí mladí ľudia trávia svoj voľný čas. Stali sa svedkami autonehody, ktorá bola spôsobená človekom pod vplyvom alkoholu a drog. Na vlastnej koži zažili uväznenie v cele, policajný výsluch, ktorý

podstupujú zatknutí díleri drog. Hrali rolu lekára, ktorý sa všemožne snaží zachrániť život svojmu pacientovi - narkomanovi. Najintenzívnejším zážitkom bol pobyt v miestnosti, ktorá simulovala „domov závislých“ - všade zápach, špina, nedôstojné podmienky pre život. A na stene veľký nápis FREEDOM - SLOBODA. Pre koho? V poslednom vagóne mohli účastníci zanechať svoje odkazy. Vnútorne steny vo vagónoch vytvárali ilúziu vnútorných orgánov človeka, ktoré sa postupným vnášaním do drogového deja menili, doslova devastovali pod vplyvom drog - tmavli, černeli. Tak ako sa mení samotný človek, ktorého sa tento problém týka.

Príbeh, ktorý plynul a rozvíjal sa v každom vagóne vlaku, vychádzal zo skutočných udalostí, ktoré spracoval autor tohto programu p. Tuma. Rozprával životné okamihy Petry a Marcela. Práve do ich života zasiahli témy ako sú návykové látky, závislosti, životné hodnoty, právne vedomie, vlastná zodpovednosť, trávenie voľného času, kriminalita, ale i osobná sloboda, zodpovednosť a bezpečnosť.

Marcel a Petra sa stali závislými a ich závislosť sa postupne stupňovala. Ich jediným životným cieľom bolo dostať sa ľahko k droge a nezažiť abstinenčné príznaky. Prešli si krádežami, odlúčením od rodiny, prostitúciou, klamaním okoliu, ale hlavne sebe. Petra svoj boj so závislosťou vyhrala, i keď cesta k nezávislosti bola náročná. Stala sa z nej matka, ktorá sa vzorne stará o svoje dieťa. A Marcel? Stratil vlastnú slobodu a identitu. Slobodu mu prinášali len drogy. Zomrel.

Vzdelávací program Revolution train vzdeláva účastníkov cez zážitok, emócie a priamu skúsenosť. Každý si uvedomí vlastnú

zodpovednosť za svoj život, vníma život závislých ľudí a zaujíma postoj k slobode. Vlakový príbeh vysvetľuje pojmy vzťahujúce sa k problematike návykových látok, ich užívanie, podávanie a predaja. Je odrazom dnešnej doby, v ktorej má ešte stále každý možnosť voľby.

PaedDr. Lucia Siranová

Vyjadrenia žiakov ZŠ Ilava

Akcia bola veľmi poučná a dúfame, že ovplyvnila viacerých z nás.
Soňa S. - 9. B

Veľmi zaujímavé a autentické spracovanie jednotlivých tém vo vagónoch.
Natália B. - 9. B

Zaujímavý a pútavý príbeh hlavných hrdinov.
Katarína H. - 9- B

Nová forma ako deti niečo naučiť bez toho, aby sedeli na mieste a počúvali len dlhý výklad....
Úžasné, pútavé prostredie - miestnosť narkomanov, bar či miestnosť určená na policajný výsluch.
Miešanie pocitov od zábavy až po chvíle, kedy si človek uvedomí, čo je správne a dôležité. Určite odporúčame!
Tatiana T. a Kristína B. - 9. A

STU
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
MATERIÁLOVOTECNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE
VÝUČBOVÉ STREDISKO DUBNICA NAD VÁHOM

PRIJÍMANIE PRIHLÁŠOK NA BC. ŠTÚDIUM
V 1. PRIJÍMACOM KOLE:
DO 31.03.2020

kvalitné a bezplatné štúdium

ŠTUDIJNÉ PROGRAMY:

- APLIKOVANÁ INFORMATIKA A AUTOMATIZÁCIA V PRIEMYSE
- VÝROBNÉ TECHNOLOGIE A VÝROBNÝ MANAŽMENT
- PRIEMYSELNÉ MANAŽÉRSTVO
- PERSONÁLNA PRÁCA V PRIEMYSELNOM PODNIKU
- POČÍTAČOVÁ PODPORA VÝROBNÝCH TECHNOLOGIÍ
- MECHATRONIKA V TECHNOLOGICKÝCH ZARIADENIACH
- INTEGROVANÁ BEZPEČNOSŤ
- MATERIÁLOVÉ INŽINIERSTVO
- VÝROBNÉ TECHNOLOGIE
- VÝROBNÉ ZARIADENIA A SYSTÉMY
- KVALITA PRODUKČIE

WWW.MTF.STUBA.SK, 0918 646 064

Divadlo z domčeka

Dňa 8.11.2019 do DK Ilava zavítalo divadlo z Hriňovej a predstavili sa nám s rozprávkou JANKO HRAŠKO. Naša trieda, 2.A, sa tohto klasického bábkového predstavenia s pesničkami zúčastnila. Rozprávka bola veselá, napínavá, ale aj poučná. Všetci sme sa pobavili na humorných scénkach, keď mamka krmila malého Janka, či ako sa Janko Hraško plavil po rieke, ale aj ako ho tatko naháňal. Príbeh o malom Jankovi a jeho dobrodružstvách na ceste za otcom sa deťom veľmi páčil. Človek by si pomyslel, že sa nič nové nedozvie, no opak bol pravdou, získali sme, najmä naše deti, veľa nových poznatkov. Dokonca na záver si žiaci mohli vyskúšať i samotnú prácu s bábkami. Ďakujeme za predstavenie a tešíme sa na ďalšie zábavné podujatia.

Mgr. Lýdia Horáková

Hasiči naživo

V tomto polroku sme sa na prvouke rozprávali o práci hasičov, záchranárov a policajtov. Aby sme sa o nich viac dozvedeli, pozvali sme v stredu 6.11.2019 dvoch príslušníkov Hasičského zboru Dubnica nad Váhom. Medzi žiakov 2.A a 2.B triedy prišli páni hasiči, Roman Adamec a Dušan Ondrejec, ktorí trpezlivo odpovedali na zvedavé detské otázky. Títo dvaja hasiči pracujú priamo na hasičskej stanici a sami sa výjazdov aj zúčastňujú. Žiakom pútavo porozprávali o svojej práci. Ukázali a vysvetlili, ako vyzerá práca hasiča, ako pracujú, čo musia splňať, aby vôbec mohli vykonávať túto profesiu. Predviedli, akú techniku používajú a mnoho ďalšieho. Porozprávali o príčinách vzniku požiarov, kde všade musia zasahovať a ako pomáhajú ľuďom i zvieratám. Vysvetlili, čo treba v prípade vzniku požiaru robiť, akým spôsobom správne nahlásiť požiar, autonehodu alebo zranenie. Žiaci sa mnoho dozvedeli o ich zodpovednej a ťažkej práci. Mali možnosť počuť i hlásenie prostredníctvom vysielacky. Veľkým zážitkom bola príležitosť zblízka si obzrieť hasičské auto, všetky pomôcky a techniku, ktorú používajú pri zásahu. Ukázali nám aj špeciálne protipožiarne oblečenie hasičov, do ktorého sa musia v prípade vyhlásenia poplachu obliecť a žiaci mali možnosť vyskúšať si hasičskú prilbu i to, ako sa sedí v hasičskom aute. Cieľom tohto stretnutia bolo nielen predstaviť deťom zaujímavé a náročné hasičské povolanie, ale aj prevencia pred požiarom. Toto stretnutie sa všetkým veľmi páčilo, o čom svedčia aj krásne detské kresby, ktoré žiaci odovzdali hasičom ako poďakovanie.

Mgr. Lýdia Horáková

Európsky certifikát kvality

V týchto dňoch získal náš minuloročný eTwinningový projekt OUR CHALLENGES, ktorý realizovali žiaci bývalej 4.A triedy pod vedením Mgr. J. Košťalikovej, ďalšie ocenenie - Európsky certifikát kvality. Európsky certifikát kvality je druhým znakom úspechu a preukazuje, že projekt dosiahol určitý európsky štandard. Jeho udelenie navrhuje národná podporná služba a pre nás to znamená, že naša práca bola ocenená na najvyššej európskej úrovni, za čo patrí všetkým realizátorom projektu veľké ďakujem.

-LL-

S príchodom jesene si deti v Materskej škole v Ilave každý rok pripomínajú Deň jablka. Tak tomu bolo i tento rok. V edukačných aktivitách deti pracovali s prírodným materiálom, ktorý si počas pobytu vonku nazbierali. Odmenou im bolo sladké jabĺčko a radosť z vlastnej práce. Ďakujeme vedeniu Obchodného domu Tesco Dubnica nad Váhom, že podporili náš projekt a deťom z materskej školy poslali 20 kg jablák.

V. Múčková

Bezplatné právne poradenstvo

Advokátska kancelária JUDr. Karol Porubčin poskytuje bezplatné právne poradenstvo každý piatok v čase od 9.00 do 11.00 hod. na Ružovej ulici s.č. 991/91 Ilava na I. poschodí v modrej budove pri prechode pre chodcov. Bližšie informácie na stránke www.ADVOKATPORUBCIN.SK, č.t. 0903 475 596, 0911 475596

Radiolan
INTERNET - TELEVIZIA - TELEFON

KTO ŠETRÍ
MÁ VIANOCE ZA 2 AJ ZA 3

INTERNET 3 MESIACE
TELEVIZIA 2 MESIACE

ZADARMO

www.radiolan.sk

*Každý nový zákazník, ktorý si záväzne objedná službu pri 24 mes./viazanosti v období od 1.12.2019 do 31.1.2020, získa službu internet na prvých 3 mesiacoch zadarmo, internet a TV na prvých 2 mesiacoch zadarmo. Programy navyše budú dostupné v období od 22.12.2019 do 6.1.2020 pre zákazníkov s 24 mes./viazanosťou pri TV službe.

Odhalené symboly Farského kostola v Ilave

Odjakživa (najmä od príchodu prvých templárov zo svätej zeme) sa v kostoloch ukrývajú symboly, ktoré predstavujú komunikáciu a posolstvá znalostí tej doby, v ktorej bol kostol vybudovaný. Farský kostol v Ilave je toho dôkazom. Napadlo ma, že sa na tieto symboly pozriem „podrobnejšie a pod lupou“ na základe princípov posvätnéj geometrie a alchymie. Na ilavskom kostole sú najzaujímavejšie 3 záležitosti: križe na kostolných vežiach, Čierna Madona a krypta. Dnes teda časť 1: Ikona Čiernej Madony

Ikona Čiernej Madony: Z rozhovorov s občanmi som sa dozvedela, že mnohí sa cítia „dobro“ pred týmto oltárom. Podľa teórie E. Kocianovej, ktorá čiastočne nadväzuje na „alchymistov“, sa jedná o energiu čiernej pramatky - pôvodkyni všetkých vecí. S Čiernou Madonou sa dostávame až k prameňu, kde všetky veci vznikajú. Kde sa z čiernej hmoty vesmíru rodí Svetlo a rodia sa duše. Kult Čiernej Madony pôsobil veľmi dlhú dobu a spolupracoval s jej energiou - ženskou prarislou - jednou z najsilnejších energií vesmíru.

Čierna Madona je súčasťou celoeurópskej tradície. Prvá pozoruhodná štúdia o pôvode a význame Čiernej Madony sa objavila na zasadnutí americkej asociácie pre rozvoj vedy, ktorú 28. decembra 1952 predstavil Leonard Moss. Moss rozdelil obrazy do troch kategórií: (1) tmavohnedé alebo čierne madony s fyzionómiou a pigmentáciu kože, zodpovedajúce domorodému obyvateľstvu; (2) rôzne formy umenia, ktoré sčerneli v dôsledku určitých fyzikálnych faktorov ako je zhoršenie pigmentov na báze olova, nahromadený dym z použitia sviečok a hromadeniu špiny počas času a (3) zvyškovú kategóriu bez vysvetlenia (Duricy, Michael P., Black Madonnas). Najstaršie Čierne madony majú africké rysy, sú menšie a dnes veľmi vzácne. Väčšinou ich zničili autori, ktorým ich rysy prekážali. Tie neskoršie sú vytvorené v duchu svojej doby - bola zachovaná farba kože, ale mali „európsku“ tvár. Vysoké sú väčšinou 70 cm, 30 cm na šírku a 30 cm do hĺbky. Tento pomer 7:3 odráža posvätnú numerológiu o stvorení sveta. Pri hľadaní dávnej stopy Čiernej madony, vedci pomocou molekulárnych hodín prišli k záveru, že mitochondriálna Eva a jej mitochondriálna DNA bola spoločným predkom pre všetkých dnes žijúcich ľudí. Predpokladá sa, že žila pred 140 tisícmi rokmi v dnešnej Etiópii, Keni alebo Tanzánii. Mitochondriálna Eva,

biblická metafora, je len posledný spoločný predok všetkých dnes žijúcich ľudí, avšak líši sa od ženy, ktorá bola alebo bude spoločná pre ľudstvo v inom časovom okamihu (Wikipedia, Mitochondriálna Eva).

Čiernou pannou je alchymistami nazývaná prvotná hmota - prima materia - prvotná látka, nazývaná tiež kameň mudrcov, kvintesencia alebo cieľ všetkých alchymistov. Aj keď poznáme ich snahu premeniť „olovo na zlato“ atď., história potvrdzuje, že alchymia bola vždy o hľadaní duchovných vecí, pretože keď nájdeme duchovnú oporu, tak nie je problém obohatiť i svoj fyzický život, keďže každý človek má v sebe „božskú iskrú“. Asi najlepšie vystihuje „prima materiu“ publikácia, ktorá uznávaná ako „topka“ pri výklade poznání zakódovaných v chrámoch, a tou je „Fulcanelli - Tajemství katedrál a ezoterický výklad hermetických symbolov Veľkého diela (Opus Magnum)“. V tejto publikácii krásne vysvetľuje, že katedrály/kostoly - tie správne „naprojektované“, sú alchymickou vedou, zaoberajúcou sa badaním o premenách prvotnej substancie, o základnej „Materii“ (lat. materia, koreň mater, matka). Lebo „Panna - Matka, zbavená svojho symbolického závoja, nie je ničím iným, než personifikáciou prvotnej substancie, tvoriacim princípom všetkého čo je, čo veda používa, aby uskutočnila svoje zámery. To je tiež zmysel „epistoly“, ktorá je čítaná pri omši „nepoškvrneného počatia Panny, z ktorého cituje:“ Patríla som Pánu Bohu od začiatku jeho ciest. Bola som pred všetkým stvorením. Bola som od vďačnosti, skôr, než bola stvorená zem....“. Podľa inej teórie existuje prastará druidská vízia a druh lásky k špecifickému obrazu predpovedajúcemu existenciu ženy, ktorá privedie na svet záchrancu - spasiteľa. Touto ženou je práve Čierna Madona (demiurg.cz, Černá madona). Mimochodom, „Druidi“ sú tiež „kapitola sama o sebe“. Patria medzi civilizáciu zahalenou tajomstvom. Píše sa o nich ako o magických uctievačoch múdrosti a večnosti duše alebo ich charakterizujú ako keltských kňazov, ktorí vedeli komunikovať jazykom Bohov.

Čierna Madona je zahalená tajomnými legendami a ukazuje sa, že bola uctievaná aj pohanmi ešte pred kresťanmi. Stále je aktuálnou témou na nové vedecké a historické štúdie ako aj umelecké a literárne diela. V jednej z nich, Čierna Madona, záhadná soška predstavuje kód, ktorý tajné spoločnosti od dávnych čias používali ako označenie strateného kľúča k prastarému zdroju sily: Sfére Amenti. Najznámejšiu Čiernu Madonu nájdeme v Loreto, druhé najväčšie pútnické miesto v Taliansku. Cieľom pútnikov je Loretánska svätyňa, svätá chýža s Čiernou Madonou uprostred. Pozornosť púta malý domček, v ktorom podľa cirkevnej tradície, archanjel Gabriel zvestoval Panne Márii, že je vyvolená Bohom ako matka Mesiaša, sa stal miestom modlitby a kontemplácie veriacich. Legenda hovorí, že keď moslimovia dobili baziliku a križiaci museli opustiť Svätú zem, tak anjeli preniesli domček do Loreta. Dnes už historicky vieme, že tento údaj je správny. Vo vatikánskych archívoch sa našli dokumenty, ktoré hovoria, že budovu z Nazaretu previezla cez more talianska šľachtická rodina menom Angeli, čo znamená Anjeli. Okolo domčeka postavili ochranné kamene a neskôr postavili aj celú baziliku, ktorá je známa po celom svete ako bazilika Zvestovania Panny Márie.“

Ilavský kostol bol trinitármi zasvätený Svätej Trojici, v súčasnosti je to Kostol Všetkých svätých. Gotická klenba v krypte je tiež jedným z potvrdzujúcich faktov, že je „naprojektovaný“

Monogram Panny Márie v ilavskom kostole doplnený o anjelov, nebeské bytosti, ktoré ho podopierajú, čím vyjadrujú jej slávu /oslavu.

na správnom energetickom mieste, čiže dobre. Keďže bol pôvodne zasvätený Svätej Trojici, oltár kostola (rozumejte predná časť oltára smerom k bráne) je naprojektovaný smerom na východ t.j. smerom ku svätej zemi. Oltáre sú vyjadrením vtelenia a večného života Ježiša. Prelínajú sa v nich biblické proroctvá s pohanskou tradíciou.

A preto dve veže kostola by mali určovať smer sever a juh... ale o tom nabadúce...

Touto cestou ďakujem pánovi dekanovi, Patrikovi Sojčákovi, za umožnenie nerušenej návštevy dominanty mesta Ilava.

Karin Bartošová

Zdroj: Wikipedia a iné.

Socha Panny Márie v ilavskom kostole: Hviezdy na plášti symbolizujú celý vesmír, biely plášť jej vyvolenosť medzi ženami a panenskú čistotu. Panna Mária ako sponza Dei (Snúbenica božia) je vystrojená zásnubnými atribútmi: Závojom a zásnubnou korunkou na rozpustených vlasoch. Závoj (velamen) je niekedy posiaty hviezdami a býva prirovnávaný k mliečnej dráhe. Holubica je symbolom Ducha svätého.

Mimoriadne vydarený víkend mladých bedmintonistov TJ Sokol Ilava

Uplynulý víkend sa výrazne zapíše do histórie ilavského bedmintonu. Vo zvolenskej Rates aréne sa konalo finálové kolo Extraligy SR zmiešaných družstiev.

Naše, väčšinou ešte juniorské, družstvo v zložení:

Klára Palčeková, Peťa Šátková, Emma Brnáková /pre študijné povinnosti sa nemohla zúčastniť na finále /, Adam Horák, Jan Somerlík, Andrej Antoška a Jakub Horák zabojovalo o umiestnenie v extralige.

Najskôr sme postúpili do semifinále víťazstvom nad košickým Merkurym Broker 5: 3.

Vo večernom semifinále na nás čakal obhajca striebra z minulej sezóny SPOJE Bratislava.

Naši začali víťazstvami v mužských dvojhrách a viedli sme 3: 0. Súper postupne doťahoval, ale napokon Honza s Klárou nedopustili zlatý zápas, ktorý sa hrá pri remíze 4: 4.

Víťazstvom v mixe zabezpečili pre ilavských Sokolov víťazstvo 5: 3 a historickú účasť vo finále extraligového ročníka 2019.

Finále sa hralo v nedeľu o 10.00 hodine.

Tam sa už prekvapenie nekonalo a podľahli sme favoritovi ligy AGB Ekoservis Košice 7: 1.

Po minuloročnom bronze sme domov priniesli o poznanie väčší pohár a titul Vicemajster Extraligy 2019.

Ďakujem všetkým hráčom za predvedené výkony a za pomoc s organizáciou Jankom / Jurčiakovi a Klačkovi / a samozrejme aj všetkým, čo nám pomohli hlavne finančne zvládnuť tento ročník.

Ďalším výrazným úspechom nášho hráča skončili aj paralelne

prebiehajúce Majstrovstvá SR do 15 rokov v Púchove.

Matej Gabrhel získal vo dvojhre bronzovú medailu a vo štvorhre dokonca titul Majster SR.

Som rád, že zaznamenal výrazný posun vo výkonnosti a vypýtal si miestenku v reprezentácii SR do 17 rokov.

Posun v lige aj na Majstrovstvách SR ukázal, že kvalitná letná príprava našich hráčov s indonézskym sparingom počas celého leta mala význam.

Sezóna 2019 ešte bude pokračovať sériou Majstrovstvami SR / do 17 rokov, dospelých a kategórie do 19 rokov /.

Majstrovstvá SR do 19 rokov dokonca usporiadame u nás v Športovej hale TJ Sokol Ilava 14. - 15. decembra.

Srdečne pozývame. M. Horák BADMINTON TJ Sokol Ilava

KÚPELE V REGIÓNE

50% zľava
na všetky termálne bazény

30% zľava
na bazén Grand

2.12. - 23.12.2019 v pracovné dni
2.1. - 29.2.2020 denne
aj pre občanov

NÁŠHO MESTA

vstup do termálnych bazénov je možný len pre osoby nad 18 rokov
Zľavy nie sú kumulovateľné, sú neprenosné a platia vždy pre 1 osobu po preukázaní sa občianskym preukazom s trvalým pobytom v našom meste.
Vstup do bazénov je podmienený ich voľnou kapacitou (odporúčame včasnú rezerváciu termálnych bazénov).

Rezervácia a predaj procedúr:
Termálne bazény: Predaj procedúr (budova Kaštieľ) denne
Bazén Grand: v budove Rehabilitačného bazéna denne

www.kupele-teplice.sk

Smútočné poďakovanie

*Neplačte veľmi nado mnou,
nech môžem kľudne spať,
Boh pokynul, ja za ním
idem, muselo sa tak stať.*

S hlbokým zármutkom v srdci sme sa dňa 30.10.2019 rozlúčili s našim drahým synom a bratom

Mariánom Starečkom,
ktorý nás nečakane opustil vo veku 27 rokov.
Prosíme, aby ste mu venovali tichú spomienku.

Poďakovanie

*Odchádzam za svetlom,
kdesi v dialke splynem s ním.
Tým, ktorých milujem,
na cestu posvietim.*

Smútiaca rodina ďakuje všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli na poslednej ceste rozlúčiť s milovanou mamičkou a babičkou

Ing. Emíliou Dočárovou.
Nikdy nezabudneme.

Smútočná spomienka

Prečo bol osud taký krutý a nedoprial ti žiť? Prečo si nás musel Duško navždy opustiť? Odišiel si a v srdci bolesť zanechal. Čas plyní ako rieky prúd, Kto ťa mal rád, nevie zabudnúť.

Dňa 3.12.2019 uplyní 10 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý brat a ujo

Dušan Bezecný
z Iliavky. S láskou spomínajú - sestra a neter Nikol

Matrika

Narodili sa:

Matúš Boledovič
Aneta Mináriková
Šimon Hudec
Ondrej Šimon
Sára Mráziková
Matúš Kušík
Tobias Marušinec
Peter Puček
Matúš Králik
Ivan Popelík
Júlia Birásová
Šimon Krajčovič
Livia Trošková

Navždy nás opustili:

Eduard Skládal
Emília Šebíková
Milan Jantoš
Marián Stareček
Roman Mikula
Jozef Škunda
Pavol Žovinec
Jozef Dolinský
Dušan Strapko
Ing. Jozef Tichý
Mária Kákošová
Jozef Macháč
Stanislav Beňo
Ing. Emília Dočárová
Ivona Češková
Ing. Ľubica Fúsková
Štefan Matta
Jarmila Kršáková

Manželstvo uzatvorili:

Karol Troška
a Karolína Dobrická

Dušan Haršanyi
a Mária Pavlíková

Ing. Peter Proszczuk
a Tatiana Bartáková

Zdenko Bezecný
a Ľubomíra Štefancová

Daniel Vanko
a Miroslava Bazalová

Milan Habánek
a Vladimíra Sabadková

Ing. Alfréd Hološko
a Ing. Barbora Janíková

Jozef Kvasnica
a Veronika Kubišová

Michal Ušiak
a Ing. Ľubomíra Vrtelová

Pristahovaní: 21, odstahovaní: 11, zmeny v meste: 17

Poďakovanie

*Doznel tlméný akord života,
stíchla jeho tichučká pieseň,
hmla studená padá na polia
a nám do srdca bolestná tieseň.*

Smútiaca rodina ďakuje všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť s milovaným manželom a otcom

Ing. Jozefom Tichým.
Ďakujú za kvetinové dary a slová sústrasti.

Poďakovanie

*V tichosti vyprosme
veľký dar pokoja,
kým sa nám duše raz
navždy nespoja.*

*Nezomrela. Spí, má
len sen, je krásny,
sníva sa jej o tých, ktorých
milovala a ktorí milovali ju.*

Smútiaca rodina ďakuje všetkým, príbuzným, priateľom, kolegom, susedom i známym, ktorí sa prišli rozlúčiť s ich milovanou mamičkou, manželkou a starou mamou

Ing. Ľubicou Fúskovou.
Úprimne ďakujú za kvetinové dary i slová útechy

Smútočná spomienka

*Odišla tíško, niet jej medzi
nami, Ale v našich srdciach
žije stále s nami...*

Dňa 20.12.2019 si pripomíname 10. výročie od úmrtia našej drahej mamy, babky a prababky pani

Anny Bezecnej
z Iliavky. S láskou spomínajú dcéra a vnučka s rodinou.

Spomienka

*Čas plyní ako tichej rieky
prúd, kto ťa mal rád nedokáže zabudnúť.*

Dňa 22.12.2019 si pripomenieme 6. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca a dedka

Ľubomíra Múčku.
S láskou spomína a za tichú spomienku ďakuje manželka, dcéry, vnuk a ostatná rodina.

Poďakovanie

Smútiaca rodina ďakuje všetkým priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť so zosnulým pánom

Ondrejom Gabčom.
Ďakujú za kvetinové dary a slová sústrasti.

Poďakovanie

*Je taká chvíľa.
Skončí sa život, začne spomienka.
Vytryskne zo srdca ako utajený prameň
A rozlieva sa do dní...*

Ďakujeme touto cestou všetkým priateľom, susedom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim milovaným manželom, otcom a starým otcom pánom

Jozefom Macháčom.
Ďakujeme za slová sústrasti.

TJ Sokol Ilava - oddiel karate

Výsledky z turnaja Grand Prix Brno v karate 2019

V sobotu 23.11.2019 sa v Brne konal medzinárodný turnaj WKF v karate Grand Prix Brno.

Túto súťaž sme tento rok nezaradili do plánu súťaží, nakoľko v tom istom čase sme usporiadali medzinárodný seminár pod vedením Takeji Ogawu - 10 Dan v Ilave. Ale aj napriek tomu sa šiesti naši pretekári súťaže zúčastnili. V silnej medzinárodnej konkurencii WKF sa opäť nestratili a všetci priniesli medaily.

Adamcová Romana - kumite female 16-17 r 54 kg 1.miesto
Adamcová Romana - kumite female 16-17 r open 1. miesto
Kadlečíková Katarína - kumite female 14-15 r + 50 kg 1. miesto
Balajková Natália - kumite female 14-15 r + 50 kg 2. miesto

Všetkým našim pretekárom gratulujeme a ďakujeme pánovi Kadlečíkovi za odvoz a koučovanie našich pretekárov

Horák Kamil, tréner karate TJ Sokol Ilava

Výsledky z turnaja Grand Prix Ostrava v karate 2019

V sobotu a v nedeľu 3. - 4.11.2019 sa v Ostrave konal medzinárodný turnaj WKF v karate Grand Prix Ostrava za účasti 6 krajín z celého sveta a 570 súťažiacich.

Túto súťaž sme tento rok nezaradili do plánu súťaží, ale aj napriek tomu sa štyria naši pretekári zúčastnili súťaže. V silnej medzinárodnej konkurencii WKF sa opäť nestratili a všetci priniesli medaily:

Timotej Horák - kata male U21 2.miesto
Romana Adamcová - kumite female junior + 60kg 3.miesto
Juraj Kosec - kumite male senior - 70kg 2.miesto
Katarína Kadlečíková kumite female cadet -55kg 1.miesto
 Kumite female cadet open 3.miesto

Všetkým našim pretekárom gratulujeme. Ďakujeme pánovi Romanovi Adamcovi za odvoz a koučovanie našich pretekárov.

Kamil Horák, tréner karate, TJ Sokol Ilava

Výsledky Majstrovstiev Slovenska Šaľa 9.11.2019

Trinásti pretekári z Ilavy 9.11..2019 sa zúčastnili súťaže vo Veľkom Krtíši. Toto sú výsledky piateho kola tejto sezóny:

Táňa Beniaková 3.miesto Kata dievčatá 10 r.
Petra Andraščíková 3.miesto kumite dievčatá 8 r.
Romana Adamcová 1. miesto kumite dievčatá 15-17 r. + 50kg
Matej Slavík 1.miesto kumite žiaci 10 r.
Katarína Kadlečíková 1.miesto kumite dievčatá 13-14r + 55kg
Tadeáš Horák 2.miesto kumite žiaci 9 r.
Christian Sírny 3.miesto kumite žiaci 9 r.
Tomáš Martinka 2.miesto kumite chlapci 13.r -155 cm
Natália Balajková 3.miesto kumite dievčatá 13-14 r -50kg
Juraj Kosec 3.miesto kumite juniori 18-20r.
 Družstvo chlapci Sokol Ilava 1. miesto 8-9r. kumite
Tadeáš Horák, Christian Sírny
Matej Slavík
 Družstvo dievčatá Sokol Ilava 1.miesto 13-14r. kumite
Balajková, Kadlečíková, Žovinová

Majstrovstvá Slovenska pre náš klub dopadli podľa očakávania, vcelku dobre, i keď malé zaváhanie Natálie Balajkovej a Tadeáša Horáka vo finále, znamenalo pre nich len striebro, namiesto očakávaného titulu Majstra Slovenska, ale v družstvách si to vynahrádili a zvíťazili bez zaváhania. Trochu smolu mala aj Peťka Andraščíková, ktorá skončila tretia, ale i tak je to super výsledok.

Timo Horák zase skončil na štvrtom mieste a opäť boj o medailu prehrál o jednu desatinu bodu. Vidieť, že viac sa mu darí na medzinárodných súťažiach ako v domácom prostredí.

Celkom trinásť pretekári, priniesli 16 medailí, teraz vidieť za výsledkami poctivú prípravu našich pretekárov a dobré vedenie od všetkých trénerov klubu.

Ďakujeme rodičom detí, ale i v všetkých, ktorí nám fandia, držia palce a podporujú nás pri reprezentácii karate a športu nášho mesta, nielen na Slovensku, ale i v zahraničí.

6.-7. decembra 2019 nás čaká ešte posledná veľká súťaž v tomto roku a tou je európsky pohár v rumunskom Cluj-Napoca. Dúfame, že súťažný rok úspešne zakončíme s dobrým umiestnením i na takejto náročnej súťaži.

Kamil Horák, tréner karate, TJ Sokol Ilava

Podujatia v Ilave - pozývame

04. 12. 2019 /streda/ o 18.00 v dome kultúry

Dotknúť sa rán – film a beseda o Rwande, malej africkej krajine. Pozývajú pápežské misijné diela, vstup voľný.

06. 12. 2019 /piatok/ od 10.00 na námestí

Vianočné trhy – pride aj sv. Mikuláš

Stánky s vianočným tovarom, občerstvením...

Popoludní o 16.30 h privítame sv. Mikuláša /baličky pre deti prineste do DK a knižnice/. Vyhodnotenie súťaže Najroztomilejší čertík bude o 17.30 h /od 16.00 sa treba prísť pred dom kultúry prezentovať porote/.

18.00 Kultúrny program :

Vianočné koledy spieva FS Strážov

Hudobná skupina Extra.

07.12.2019 /sobota/ o 18.30 na námestí

Zapálenie 2. adventnej sviečky za účasti primátora a dekana farnosti. Vystúpi **Zmiešaný spevácky Zbor Ilavčan** - najskôr po sv. omši a následne o 19.00 h pri adventnom venci.

14.12.2019 /sobota/ o 14.00 v dome kultúry

Benefičný koncert – Vianočný dar

Účinkuje : Paľo Drapák a ďalší interpreti

Zapálenie 3. adventnej sviečky na námestí za účasti primátora dekana farnosti.

15.12.2019 /nedeľa/ o 16.00 v dome kultúry

Koncert kapely KAPUCÍNI. Vstup voľný

21.12.2019 /sobota/ o 16.00 na námestí

Otvorenie zimného rozprávkového parku pri mestskom úrade

Sprístupnenie betlehemu so živými zvieratkami pri kostole

Zapálenie 4. adventnej sviečky na venci o 18.30 za účasti primátora a dekana farnosti. Účinkuje sláčikové kvarteto AURELIUS QUARTET.

22.12.2019 /nedeľa/ o 15.00 v dome kultúry

DAJ BOH ŠTASTIA – tradičný adventný koncert domácich súborov a detí z ilavských škôl

Počas celého adventného obdobia Vás pozývame v čase od 16.00 do 19.00 každý pracovný deň i v sobotu na Mierové námestie, na stretnutia s priateľmi pri vianočnom punči, pohári vareného vína či netradičnej večeri. O občerstvenie sa počas celého adventu budú starať naši domáci prevádzkovatelia reštauračných zariadení a občania mesta so svojimi výrobkami.... Veríme, že spolu s Vami sa nám podarí vytvoriť na našom námestí každý deň sviatočnú atmosféru.

Tešíme sa na Vás !

Novoročný prípitok primátora mesta

Ing. Viktora Wiedermanna s Ilavčanmi.

Občerstvenie zabezpečené.

Kultúrny program: koncert slovenskej speváčky MIRKY MIŠKECHOVEJ
Srdečne Vás pozývame pripíť si na Šťastný Nový rok!

Informácie vždy aktualizujeme a dopĺňame podrobnosti na www.ilava.sk /kalendár podujatí/. Tel. čísla DK: 44 555 70 až 73, knižnica 74. Zmena programu vyhradená.

Novoročný prípitok primátora Mesta Ilava Ing. Viktora Wiedermanna

1.1.2020 o 14.00 hod. na Mierovom námestí

v prípade nepriaznivého počasia v sále DK Ilava.

V kultúrnom programe sa predstaví

slovenská speváčka

Mirka Miškechová

Srdečne všetkých pozývame.

Občerstvenie bude zabezpečené

Daj Boh šastia

Pozývame Vás na adventný koncert detí z ilavských škôl a DFS Vretienko.
22.12.2019 v Dome kultúry Ilava o 15.00 h

Advent 2019 v Ilave

30.11. /SOBOTA/	Pri adventnom venci na námestí. Zapálenie 1. adventnej sviečky o 18.30 h za účasti primátora mesta a dekana farnosti. Vystúpenie žiakov Základnej umeleckej školy Ilava
07.12. /SOBOTA/	Pri adventnom venci na námestí. Zapálenie 2. adventnej sviečky o 18.30 h za účasti primátora mesta a dekana farnosti. Vystúpi Zmiešaný spevácky zbor Ilavčan - v kostole hneď po omši a následne o 19.00 h pri venci
14.12. /SOBOTA/	Pri adventnom venci na námestí. Zapálenie 3. adventnej sviečky o 18.30 h za účasti primátora mesta a dekana farnosti. Benefičný koncert VIANOČNÝ DAR v dome kultúry.
15.12. /NEDEĽA/	V Dome kultúry Ilava o 16.00 h koncert kapely KAPUCÍNI . Vstup voľný.
21.12. /SOBOTA/	Pri adventnom venci na námestí. Otvorenie zimného rozprávkového parku o 16.00 h. Zapálenie 4. adventnej sviečky o 18.30 h za účasti primátora mesta a dekana farnosti. Účinkuje sláčikové kvarteto AURELIUS KVARTET
22.12. /NEDEĽA/	V Dome kultúry Ilava o 15.00 h tradičný adventný koncert domácich súborov a detí z ilavských škôl a národov.

Pri zapálení adventných svieč je pre Vás pripravené dobové občerstvenie - www.ilava.sk

Daj Boh šastia

ILAVSKÝ MESAČNÍK

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva: Mestský úrad Ilava, IČO: 00317331, Mierové námestie, 019 01 Ilava. **Adresa redakcie a inzertného oddelenia IM:** Dom kultúry Ilava, Ul. Farská 84/5, 01901 Ilava Tel.: 042 44 555 70-72. **Šéfredaktor:** Mgr. Darina Gašparová, e-mail: darina.gasparova@ilava.sk. **Redakčná rada:** Anna Riecka, Bc. Branislav Vavřík, Eduard Štencl, Oľga Tomášová. **Korektúra:** Mgr. Magdaléna Kobzová. **Tlač:** ASSA, spol.s.r.o. Púchov. **Číslo povolenia:** SK OMT

- 16. Rozširuje DK Ilava. **Náklad:** 1 000 ks. EV 3868/09 Príspevky nehonorujeme. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, prípadne nezverejnenie materiálov. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Uzavierka prijímania článkov je každý mesiac do 5.dňa /do 12.00 hod./ISSN 13 38-9262